

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 7/10), Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na prijedlog Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, na 61. sjednici, održanoj dana 18.04.2012. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje dorađen Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 2011. godinu.

II.

Izvještaj iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/12.
Datum, 18.04.2012. godine
Zenica

PREMIJER

mr.sci. Fikret Plevljak, dipl.ing.

DOSTAVLJENO:

1x Kantonalna uprava za inspekcijske poslove,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

Broj: 18/01-34-8761-7/11

IZVJEŠTAJ
o radu za period januar - decembar 2011. godine
(godišnji izvještaj)

Zenica, januar 2012. godine

SADRŽAJ IZVJEŠTAJA

	Strana
I	UVODNE NAPOMENE
	3-5
II	Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike
	6-34
1.	Kantonalna inspekcija rada
	7-13
1a.	Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa
	7-11
1b.	Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu
	11-13
2.	Kantonalna tržišna inspekcija
	13-18
3.	Kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija
	18-22
4.	Kantonalna inspekcija za cestovni promet
	22-25
5.	Kantonalna inspekcija za ceste
	25-27
6.	Kantonalna elektroenergetska inspekcija
	28-30
7.	Kantonalna termoenergetska inspekcija
	30-32
8.	Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija
	32-34
III	Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije,
	35-52
1.	Kantonalna poljoprivredna inspekcija
	36-38
2.	Kantonalna vodna inspekcija
	38-40
3.	Kantonalna šumarska inspekcija
	40-41
4.	Kantonalna lovna inspekcija
	41
5.	Kantonalna inspekcija zaštite prirode
	41
6.	Kantonalna inspekcija zaštite okoline
	41-44
7.	Kantonalna urbanistička inspekcija
	44
8.	Kantonalna građevinska inspekcija
	44-46
9.	Kantonalna veterinarska inspekcija
	46-50
10.	Kantonalna zdravstvena inspekcija
	50
11.	Kantonalna sanitarna inspekcija
	50-52
12.	kantonalna farmaceutska inspekcija
	52
IV	INFORMATIVNO-ANALITIČKA DJELATNOST
	53
V	NORMATIVNO-PRAVNA DJELATNOST
	53
VI	PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE RADA UPRAVE U NAREDNOM PERIODU
	53-54

I UVODNE NAPOMENE

Rad Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Zeničko-dobojskog kantona u toku 2011. godine, bio je zasnovan na Programu rada za 2011. godinu. Pored toga posebnim aktom direktora (nalogima i operativnim planovima) utvrđivani su prioriteti u radu Uprave za 2011. godinu, a mjesečni planovi rada za svaku vrstu inspekcije, sačinjavani su u skladu sa godišnjim Programom rada Uprave.

U vrijeme sačinjavanja Programa rada Uprave za 2011. godinu, nije bila okončana procedura za popunu radnih mjesta kantonalnih inspektora za cestovni promet i kantonalnog sanitarnog inspektora, te Programom rada za navedene inspekcije nisu planirane osnovne aktivnosti. Nakon što su navedeni inspektori počeli sa radom, osnovne aktivnosti kantonalne inspekcije za cestovni promet i kantonalne sanitarne inspekcije planirane su mjesečnim planovima rada.

Prioriteti u radu uglavnom su se odnosili na otkrivanje i suzbijanje raznih oblika tzv. „rada na crno“, kao npr. nezakonitog radnog angažovanja zaposlenika i nezakonitog obavljanja raznih djelatnosti i obrta. U izvještajima po pojedinim inspekcijama su navedene određene prioritetne aktivnosti za svaku vrstu inspekcije.

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove je samostalna kantonalna uprava, u kojoj je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta predviđena 21 vrsta kantonalnih inspekcija od kojih 16 vrsta imaju izvršioci, dok 5 vrsta kantonalnih inspekcija nemaju niti jednog izvršioca (farmaceutska, zdravstvena, urbanistička, inspekcija za zaštitu prirode i lovna inspekcija).

U redovne aktivnosti Uprave spada vršenje inspekcijskog nadzora u oblastima: radnih odnosa i zaštite na radu, trgovine, obrta, ugostiteljstva i turizma, cesta, cestovnog prometa, elektroenergetike, termoeenergetike, rudarstva, poljoprivrede, voda, šumarstva, zaštite životne okoline, urbanizma, građenja, veterinarstva, zdravstva i farmacije, u skladu sa djelokrugom i nadležnostima propisanim posebnim zakonima.

U toku 2011. godine, broj uposlenih u Upravi se mijenjao, iz razloga što su nakon okončane konkursne procedure u Upravi sa radom počela 4 izvršioca i to: 2 kantonalna inspektora cestovnog prometa, 1 kantonalni sanitarni inspektor (14.03.2011. godine), 1 stručna saradnica za ekonomsko-analitičke poslove (20.05.2011. godine), a jednoj kantonalnoj tržišnoj inspektorici prestao je radni odnos, zbog sticanja uslova na starosnu penziju (05.08.2011. godine.)

U vrijeme sačinjavanja ovog izvještaja u Upravi je uposleno **68** izvršioca i to: direktor Uprave, sekretar Uprave, 2 pomoćnika direktora, 5 glavnih kantonalnih inspektora, 52 kantonalna inspektora, 1 stručna saradnica i 6 namještenika.

Uprava osim sjedišta u Zenici, ima dvije izmještene kancelarije Uprave u dvije općine na području Kantona (Visoko i Maglaj).

Uprava raspolaže sa 23 službena vozila koje koriste inspektori. U novembru 2011. godine, izvršena je nabavka tri nova službena vozila, a prema Programu utroška sredstava (namjenska sredstva od veterinarsko-zdravstvenih pregleda). Za efikasniji rad Uprave bilo bi neophodno izvršiti nabavku još 10 službenih vozila i jedno terensko vozilo, te obezbijediti 6 kancelarija u sjedištu Uprave, kako bi se stekli uslovi za ukidanje izmještenih kancelarija u Visokom i Maglaju. Organizovanjem rada u sjedištu organa, stvorile bi se pretpostavke za kvalitetnije planiranje i organizovanje rada, kao i rukovođenje, a samim tim i efikasniji način kontrole rada uposlenih.

U toku izvještajnog perioda, povremeno se djelimično odstupalo od planiranih aktivnosti, uglavnom zbog uočavanja određenih pojava na terenu u pojedinim oblastima, kao i dobivanja određenih zahtjeva od pojedinih nadležnih državnih organa, te se nastojalo blagovremeno djelovati u sprječavanju i suzbijanju određenih nezakonitih pojava i radnji.

U cilju omogućavanja građanima da prijave vršenje nezakonitih radnji iz nadležnosti kantonalnih inspekcija u sastavu Uprave, javnost je upoznata sa postojanjem dežurnog telefona Uprave, na koji građani mogu prijaviti pomenute radnje, o čemu se vodi posebna evidencija, a po svim zaprimljenim prijavama nadležni inspektori vrše inspekcijske kontrole. U izvještajnom periodu, putem dežurnog telefona zaprimljeno je **108** prijava.

U periodu od 01.01. do 31.12.2011. godine kantonalni inspektori ove Uprave su izvršili **14.515** inspekcijskih kontrola, što je za **22,68 %** više, u odnosu na broj inspekcijskih kontrola planiran Programom

rada Uprave za 2011. godinu. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola, doneseno je **3.178** rješenja, izdato je **1.380** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **830.099,00 KM**, od čega je u akciji Federalne uprave za inspekcijske poslove, izdat **171** prekršajni nalog sa iznosom izrečenih novčanih kazni od **124.500,00 KM**. Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga, **80** prekršajnih naloga sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **64.800,00 KM**, izdato je zbog utvrđenih prekršaja po osnovu Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona. Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga u **18,53 %** slučajeva zatraženo je sudsko odlučivanje.

U izvještajnom periodu kantonalni inspektori su u svojstvu ovlaštenog predstavnika i svjedoka, pristupili na **267** usmena pretresa, na općinskim sudovima na području Kantona.

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove u ovom periodu, u skladu sa ciljevima zacrtanim Programom rada za 2011. godinu, nastavila je sa preventivnim djelovanjem kao i u prethodnoj godini, odnosno poduzimanjem upravnih mjera prema subjektima nadzora koji nisu evidentirani kao subjekti koji ponavljaju prekršaje. Prema subjektima nadzora koji ponavljaju prekršaje djelovalo se represivno, odnosno poduzimane su prekršajne sankcije.

U cilju suzbijanja svih pojava oblika tzv. „rada na crno“, prema subjektima nadzora koji su djelatnost obavljali bez odobrenja nadležnog organa, kao i prema subjektima koji su angažovali uposlenike bez zaključenog ugovora o radu, poduzimane su sve zakonom propisane mjere i radnje. Osim toga, u cilju otkrivanja i sprječavanja tzv. „rada na crno“, kao i drugih nezakonitosti, rad pojedinih vrsta inspekcija je bio organizovan u poslijepodnevnim i noćnim satima i u dane vikenda, a vršeno je i organizovanje rada inspektora u timovima iz različitih inspekcija, radi postizanja veće efikasnosti u radu. Organizovanjem rada na navedeni način prevazilažen je i problem nedostatka dovoljnog broja službenih vozila.

U toku 2011. godine, ostvarena je izuzetno dobra saradnja sa Federalnom upravom za inspekcijske poslove, kroz učešće inspektora ove Uprave u akciji koju je u skladu sa Odlukom Vlade FBiH, u septembru i oktobru 2011. godine, organizovala Federalna uprava za inspekcijske poslove, u kojoj je vršen pojačan inspekcijski nadzor u oblasti rada, trgovine i obrta i turističko-ugostiteljske djelatnosti.

Saradnja sa Federalnom upravom za inspekcijske poslove ostvarena je i kroz provođenje aktivnosti na instaliranju softvera za primjenu IMS sistema „E-inspektor“, putem koga će se vršiti planiranje inspekcijskih kontrola, izravan unos inspekcijske kontrole koja se vrši na terenu i sačinjavanje (kreiranje) izvještaja o radu. Nositelji navedenih aktivnosti je Federalna uprava za inspekcijske poslove, a izradu softvera i nabavku opreme finansira Svjetska banka.

Takođe je ostvarena izuzetno dobra saradnja sa Zavodom za PIO, Kantonalnim zavodom zdravstvenog osiguranja, Kantonalnom službom za zapošljavanje, Poreznom upravom, MUP-a ZE-DO kantona, Agencijom za vodno područje rijeke Save i kantonalnim resornim ministarstvima.

U skladu sa Zaključkom Vlade Kantona broj: 02-34-9849/11 od 07.04.2011. godine, kojim je formirana radna grupa za organizovanje tematske sjednice Vlade, u vezi inspekcijskih aktivnosti i radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, u toku mjeseca aprila, maja i juna rukovodeći državni službenici su izvršili obimne pripreme za tematsku sjednicu Vlade Kantona, koja je održana 22.06.2011. godine. Nakon završene tematske sjednice u skladu sa Zaključkom Vlade Kantona broj: 02-34-17980/11 od 22.06.2011. godine, izvršeno je sumiranje javne rasprave i sačinjena Informacija u vezi inspekcijskih aktivnosti i radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, na osnovu koje je pripremljeno 13 zaključaka, koji su upućeni Vladi Kantona na usvajanje.

Na sjednici Vlade od 26.10.2011. godine primljena je na znanje Informacija u vezi inspekcijskih aktivnosti i radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove od 09.09.2011. godine i prihvaćeno 12 predloženih Zaključaka.

U skladu sa Zaključkom Vlade broj: 02-34-27386/11 od 26.10.2011. godine, usvojena Informacija, sa donesenim Zaključcima upućena je Skupštini kantona radi nastavljanja izjašnjenja po Izvještaju o radu kantonalne uprave o radu za inspekcijske poslove za 2010. godinu.

Zaključkom Skupštine Kantona broj: 01-34-29927/11 od 01.12.2011. godine, prihvaćen je Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 2010. godinu, sa Informacijom u vezi inspekcijskih aktivnosti i radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove od 09.09.2011. godine.

Zaključkom Vlade Federacije BiH, broj: 987/10 od 14.12.2010. godine, zaduženo je Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva – PIU Šumarstva i Poljoprivrede da na Grant osnovi iz

Projekta poljoprivrede i ruralnog razvoja – IDA Kredit broj: 4325 BOS, u visini okvirnih sredstava 716.400 EUR-a, izvrši nabavku informatičke opreme, obezbjedi tehničku podršku IT stručnjaka i omogući tehničko uvezivanje i funkcionisanje softvera, za potrebe Federalne uprave za inspekcijske poslove i kantonalnih uprava za inspekcijske poslove u Federaciji BiH, u cilju stvaranja pretpostavki za razvoj projekta „E-inspekcije”.

U skladu sa navedenim Zaključkom, na prijedlog ove Uprave Vlada Zeničko-dobojskog kantona, je donijela Zaključak broj: 02-34-14381/11 od 19.05.2011.godine, kojim je data saglasnost Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove za potpisivanje Sporazuma o implementaciji jedinstvenog informacionog sistema „E-inspekcije” u FBiH. Navedeni sporazum je potpisan 01.06.2011. godine.

Nakon potpisivanja sporazuma, proveden je veći broj aktivnosti na implementaciji softvera.

U saradnji sa Službom za zajedničke poslove, izvršene su pripreme na opremanju prostorije koja je služila za obučavanje inspektora, uposlenika protokola i tehničkih sekretara ministarstava za rad na softveru.

Obuka navedenih uposlenika je izvršena u toku mjeseca septembra i oktobra, od strane firme Procom iz Gračanice, koja je od strane Svjetske banke odabrana za implementaciju softvera.

U okviru realizacije projekta „E-inspektor“ u toku oktobra, ovoj Upravi je isporučena i instalirana informatička oprema u vrijednosti oko 300.000,00 KM, čija tačna vrijednost će nam biti poznata kada od federalnog Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, PIU šumarstvo, dobijemo specifikaciju sa iskazanim cijenama isporučene opreme, na osnovu koje će navedena oprema biti uknjižena kao osnovno sredstvo ove Uprave.

Za potrebe implementacije softvera, izvršena je nabavka licence za antivirusni program.

U periodu od januara, do maja 2011. godine, poduzimane su aktivnosti na provođenju procedure na donošenju Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona, koji je nakon provedene javne rasprave, usvojila Skupština Kantona 04.05.2011. godine. Zakon o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Sl.novine ZDK” broj: 06/11), stupio je pravnu snagu 21.05.2011. godine, čijom primjenom je određenim inspekcijama omogućeno efikasnije vođenje postupka inspekcijskog nadzora i kažnjavanje fizičkih lica za nepostupanje po rješenju inspektora.

Prioriteti ove Uprave su utvrđeni Programom rada za 2011.godinu, kao i mjesečnim planovima rada za svaku vrstu inspekcije. Prioriteti u radu odnosili su se na otkrivanje i suzbijanje tzv. „rada na crno“, u svim pojavnim oblicima, kako nezakonitog radnog angažovanja zaposlenika, tako i nezakonitog obavljanja raznih djelatnosti. U cilju spriječavanja navedenih nezakonitosti vršena je preraspodjela radnog vremena tako da su inspekcija rada za oblast radnih odnosa, tržišna inspekcija, turističko ugostiteljska inspekcija, rudarsko-geološka inspekcija, inspekcija za cestovni promet, vodna inspekcija, šumarska inspekcija i veterinarska inspekcija bile radno angažovane u dane vikenda, te u drugoj i noćnoj smjeni.

U izvještajima po pojedinim inspekcijama su navedene određene prioritetne aktivnosti za svaku vrstu inspekcije.

II SEKTOR ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA RADA, PROMETA ROBA, VRŠENJA USLUGA, OBRTA, SAOBRAĆAJA I TEHNIKE

U sastavu Sektora za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike nalazi se 9 vrsta kantonalnih inspekcija.

*Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen *Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove*

Red. broj	NAZIV INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	postojeći broj izvršilaca	prema Pravilniku*
1.	Kantonalna inspekcija rada	glavni kantonalni inspektor rada	1	1
1.a	Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa	9	12
1.b	Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	kantonalni inspektor rada za oblast zaštite na radu	3	4
2.	Kantonalna tržišna inspekcija	glavni kantonalni tržišni inspektor	1	1
		kantonalni tržišni inspektor	11	12
3.	Kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija	glavni kantonalni turističko-ugostiteljski inspektor	1	1
		kantonalni turističko-ugostiteljski inspektor	7	8
4.	Kantonalna inspekcija za cestovni promet	glavni kantonalni inspektor za cestovni promet	-	1
		kantonalni inspektor za cestovni promet	2	6
5.	Kantonalna inspekcija za ceste	kantonalni inspektor za ceste	1	1
6.	Kantonalna elektroenergetska inspekcija	kantonalni elektroenergetski inspektor	1	2
7.	Kantonalna termoenergetska inspekcija	kantonalni termoenergetski inspektor	1	2
8.	Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	kantonalni rudarsko-geološki inspektor	1	1
UKUPNO:			39	52

Sektorom rukovodi pomoćnica direktora. Kantonalna inspekcija rada, kantonalna tržišna i kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija imaju glavnog kantonalnog inspektora. Ostale inspekcije nemaju sistematizovano ili popunjeno radno mjesto glavnog kantonalnog inspektora i njima neposredno rukovodi pomoćnica direktora.

1. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA

U sastavu ove inspekcije su dvije vrste inspekcija: inspekcija rada za oblast radnih odnosa i inspekcija rada za oblast zaštite na radu.

Inspeksijski nadzor nad primjenom zakona i drugih provedbenih propisa iz nadležnosti inspekcije rada za oblast radnih odnosa u ovom izvještajnom periodu, obavljalo je pored glavnog kantonalnog inspektora 8 kantonalnih inspektora, od kojih je jedna inspektorica stupila na porodiljsko odsustvo dana 31.03.2011.godine, što znači da je ova inspekcija u odnosu na prošlu godinu djelovala sa jednim izvršiocem manje.

Inspekcija rada za oblast zaštite na radu u ovom izvještajnom periodu ima 3 izvršioca.

1. a. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST RADNIH ODNOSA

a) Poduzete aktivnosti

Prioritetne aktivnosti kantonalne inspekcije rada za oblast radnih odnosa u ovom izvještajnom periodu bile su:

- Suzbijanje nezakonitog radnog angažovanja, tzv. “rada na crno” kod: subjekata registrovanih za obavljanje građevinske djelatnosti koji izvode građevinske radove na privremenim radilištima, subjekata iz oblasti tekstilne industrije, pravnih lica registrovanih za obavljanje trgovine na veliko i trgovine na malo u više prodajnih objekata, fizičkih lica registrovanih za obavljanje trgovine, pravnih lica registrovanih za obavljanje djelatnosti trgovine na malo motornim gorivima u maloprodajnim objektima tipa benzinska pumpna stanica i pratećim objektima koji posluju u sastavu istih, pravnih i fizičkih lica koja obavljaju ugostiteljsku djelatnost, pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnost proizvodnje i prodaje pekarskih proizvoda, subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje mesnih prerađevina i prerade mesa, subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje PVC materijala, subjekata koji obavljaju eksploataciju i flaširanje prirodnog resursa mineralne vode i obrtnika koji vrše usluge pranja automobila (autopraonice) ;
- Kontrole pravnih lica registrovanih za obavljanje javnog prijevoza putnika i tereta u cestovnom prometu, sa akcentom na kontrolu ispunjavanja uvjeta po Uredbi o uslovima koje je pravno lice dužno da ispunjava u pogledu broja zaposlenih radnika radi obavljanja registrovane djelatnosti. U cilju provođenja ovih aktivnosti izvršene su kontrole kod 212 pravna lica iz oblasti javnog prijevoza, a za 28 subjekata je utvrđeno da su prestali sa obavljanjem djelatnosti ili su promijenili sjedište preduzeća. Prilikom vršenja kontrole utvrđeno je da 20 subjekata ne ispunjava uvjete po navedenoj Uredbi. U 8 slučajeva zatečeno je nezakonito radno angažovanje, tzv. “rad na crno”, a u 4 slučaja su zabilježene povrede prava iz radnog odnosa u dijelu koji se odnosi na kašnjenje u isplatama plaća, neomogućavanje korištenja godišnjeg odmora i slobodnog dana u sedmici. Tom prilikom, djelovanjem inspekcije samo u ovoj oblasti, 21 lice je zasnovalo radni odnos.

Pored navedenih prioritetnih aktivnosti, u ovom izvještajnom periodu dva kantonalna inspektora rada za oblast radnih odnosa su, u koordinaciji i timovima sa federalnim inspektorima rada za oblast radnih odnosa, izvršili kontrolu zakonitosti uvođenja prekovremenog rada u dijelu grupacije « Prevent » Sarajevo, lociranom na području općine Visoko.

Inspektori rada za oblast radnih odnosa su u toku mjeseca marta, aprila, maja i juna 2011.godine, po nalogu glavnog kantonalnog inspektora i pomoćnika direktora Uprave, vršili inspeksijski nadzor u popodnevnom i noćnim satima, kao i u dane vikenda, te u mješovitim timovima sa inspektorima rada za oblast zaštite na radu i federalnim inspektorima rada za oblast radnih odnosa. Tokom jula mjeseca najveći dio aktivnosti je bio usmjeren na kontrole subjekata pravnih i fizičkih lica, lica-proizvodnih pogona auto-dijelova, radio-emitera, firmi koje se bave građevinskom djelatnošću i to radom u popodnevnom satima.

Pojačana kontrola rada na crno je u kontinuitetu nastavljena i kod subjekata koji vrše odnosno izvode građevinske radove na privremenim radilištima, shodno promjenama stanja na terenu, a značajan dio aktivnosti je nastavljen i usmjeren na kontrole pravnih lica koja obavljaju trgovinu na veliko i trgovinu na

malo u više prodajnih objekata i samostalnih trgovinskih radnji. Kao i tokom sedmog mjeseca i tokom augusta je zbog korištenja godišnjih odmora intenzitet rada kvantitativno smanjen, a u augustu mjesecu najveći dio aktivnosti je bio usmjeren na kontrole subjekata pravnih i fizičkih lica iz oblasti rezanja drveta (pilane), a pojačana kontrola rada na crno je u kontinuitetu nastavljena kod subjekata koja obavljaju trgovinu na veliko i trgovinu na malo u više prodajnih objekata i samostalnih trgovinskih radnji, a iste aktivnosti su nastavljene sa provođenjem od strane tri inspektora koji su ostali djelovati na području našeg kantona. Naime u periodu od 11.09.-02.11. ekipa od sedam inspektora rada sa glavnim inspektorom rada je na osnovu zaključka Vlade Federacije BiH i uz saglasnost Vlade Zeničko-dobojskog kantona, kao ovlašteni federalni inspektori učestvovali su u akciji Federalne uprave za inspeksijske poslove, u pojačanom nadzoru otkrivanja i sprječavanja tzv. "rada na crno", na području Hercegovačko-neretvanskog, Zapadno-hercegovačkog, Unsko-sanskog, Sarajevskog i Kantona X, radeći non stop po 12 sati dnevno i u dane vikenda. Tokom novembra i decembra mjeseca nastavljena je praksa organiziranja tzv. blic kontrola otkrivanja, utvrđivanja i sankcionisanja radnog angažovanja lica suprotno zakonu u redovnom radnom vremenu kao i u popodnevnom i noćnim smjenama, a po saznanjima glavnog inspektora, sa ciljanim subjektima na području općina Tešanj i Zenica, te je samo tokom ovog perioda utvrđeno nezakonito angažovanje za 104 lica, a protiv poslodavaca su podnesene zakonom propisane mjere, uz insistiranje i stavljanje naglaska na zakonito angažovanje zaposlenika od strane poslodavaca. Naglašavam da su se ove aktivnosti paralelno odvijale sa vanrednim obavezama inspektora u smislu upoznavanja i djelimične obuke za uvođenje softvera "E-inspektor".

U periodu 01.01. do 31.12.2011. godine ukupno je izvršeno **2781** inspeksijskih kontrola, od kojih **1882** na području ZDK, a **899** na području drugih kantona u akciji Federalne uprave za inspeksijske poslove. Od **1882** kontrole na području ZDK urađeno je **1.567** novih kontrola i **315** kontrole izvršenja rješenja. U okviru novih kontrola 1346 je redovnih, a 220 kontrola po pismenim predstavkama za zaštitu prava iz radnog odnosa.

Programom rada Uprave za 2011. godinu planirano je izvršenje 2200 inspeksijskih pregleda u ovoj oblasti. Razlog većeg broja izvršenih inspeksijskih pregleda u odnosu na planirani je pojačan inspeksijski nadzor na suzbijanju rada na "crno" u popodnevnom i noćnim satima u toku mjeseca marta, aprila, maja, juna, novembra i decembra metodom blic kontrola u ZDK i naročito angažman većine inspektora čiji je sastav brojčano pojačan i sa 1 inspektorom zaštite na radu u akciji Federalne uprave, te veći broj podnesenih i obrađenih pismenih predavki i usmenih i telefonskih dojava.

Struktura pregleda, prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih su izvršene kontrole, na području ZDK je sljedeća:

- 595 kontrole subjekata koji obavljaju trgovinsku djelatnost (fizička lica registrovana za obavljanje trgovine tzv. trgovinske radnje i dijelom pravna lica registrovana za obavljanje trgovine na veliko i trgovine na malo u više prodajnih objekata),
- 471 kontrola subjekata koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost,
- 212 kontrola pravnih lica registrovanih za obavljanje javnog prijevoza putnika i tereta u cestovnom prometu,
- 185 kontrola kod subjekata iz oblasti različitih proizvodnih djelatnosti (proizvodnja hrane, proizvodnja i eksploatacija mineralne vode, proizvodnja PVC materijala, proizvodnja auto-dijelova i presvlaka i dr.),
- 60 kontrola pravnih lica registrovanih za obavljanje djelatnosti trgovine na malo motornim gorivima u maloprodajnim objektima tipa benzinska pumpna stanica i pratećim objektima koji posluju u sastavu istih (trgovine, ugostiteljske radnje tipa bifei i sl.)
- 95 kontrola subjekata registrovanih za obavljanje građevinske djelatnosti,
- 66 kontrola kod poslodavaca obrtnika (različite zanatske radnje, autopraonice i sl.),
- 29 kontrola subjekata iz oblasti tekstilne industrije,
- 56 kontrola kod subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje, rezanja i prodaje rezane građe,
- 113 kontrola kod subjekata iz ostalih djelatnosti (različite uslužne djelatnosti, rtv i informatički servisi, lutrije, kladionice, rtv i kablovski emiteri, novinska djelatnost, javne ustanove: osnovne i srednje škole po zaprimljenim predstavkama iz oblasti radnih odnosa).

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola poduzete su sljedeće mjere:

- Doneseno je **350** rješenja od čega : **227** rješenja o zabrani daljeg radnog angažovanja lica koja nemaju zaključen ugovor o radu i uvođenja prekovremenog radnog vremena suprotno zakonu, i **123** rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka,
- **3** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka,
- Izdato je ukupno **329** prekršajnih naloga sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **236.600,00 KM** od čega **158** na području ZE-DO kantona u iznosu od **112.100 KM** i **171** na području drugih kantona u akciji Federalne uprave u iznosu od **124.500,00 KM**),

Prilikom vršenja inspekcijskih kontrola u ovom izvještajnom periodu utvrđeno je da je suprotno zakonu, tj. „na crno” na području ZDK radno angažovano **579** lica i to:

- 118 lica u trgovinskoj djelatnosti,
- 123 lica u ugostiteljskoj djelatnosti,
- 161 lica u proizvodnim djelatnostima (u proizvodnji hrane: 39 lica, u proizvodnji pekarskih proizvoda: 48 lica, u proizvodnji PVC materijala i robe od PVC materijala: 63 lica, u proizvodnji i eksploataciji mineralnih voda: 6 lica i u proizvodnji auto-dijelova i presvlaka: 5 lica),
- 64 lica u oblasti tekstilne industrije,
- 35 lica kod poslodavaca obrtnika (autopraonice, zanatske radnje i dr.),
- 32 lica u oblasti građevinarstva (privremena radilišta),
- 18 lica kod subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje, rezanja i prodaje rezane građe,
- **8** lica u oblasti obavljanja javnog prijevoza putnika i tereta u cestovnom prometu,
- **3** lica u djelatnosti trgovine na malo motornim gorivima u objektima tipa benzinska pumpa i
- 17 lica iz ostalih djelatnosti, o čemu je u skladu sa zakonom, pismeno obaviještena i nadležna Kantonalna služba za zapošljavanje.

Od navedenog broja lica, zatečenih da rade „na crno”, u ovom izvještajnom periodu neposrednim djelovanjem inspekcije, na području ZE-DO kantona zaposleno je ukupno **352** lica.

U vezi sa navedenim brojem novouposlenih lica, očekuje se da će tokom mjeseca januara 2012.g. ovaj broj biti znatno veći, kao rezultat inspekcijskih kontrola izvršenih u mjesecu decembru 2011.g., kada je utvrđeno nezakonito radno angažovanje za 89 lica.

Kantonalni inspektori su na području drugih kantona u akcije Federalne uprave na području ostalih kantona utvrdili da je nezakonito radno angažovano za **310** lica, od čega je djelovanjem inspektora ove Uprave zaposleno u skladu sa zakonom **162** lica. Dakle u segmentu utvrđivanja i suzbijanja tzv. rada na „crno” tokom 2011. godine, ukupno je utvrđen ovakav rad za **889 lica**, a djelovanjem inspektora ove Uprave zaposleno je na zakonit način **514 lica**.

Kod poslodavaca pravnih lica utvrđeno je da **37** subjekata kontrole ne ispunjava uslove u pogledu minimalnog broja zaposlenih radnika prema registrovanoj djelatnosti (od toga 18 u oblasti javnog prijevoza putnika i tereta u cestovnom prometu).

Tokom izvještajnog perioda izvršena je kontrola radno-pravnog statusa za ukupno **5481** lica, od kojih je prema polnoj strukturi **2.862** ženskog i **2619** muškog spola.

Izvršena je kontrola **72** radne dozvole stranih državljana u pogledu radno-pravnog statusa, pri čemu je značajna saradnja ostvarena sa Službom za strance, Terenski ured u Zenici.

Kantonalni inspektori rada za oblast radnih odnosa su u ovom izvještajnom periodu **74** puta zastupali Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove u pokrenutim prekršajnim postupcima pred Općinskim sudovima, po ranije podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka ili izdatim prekršajnim nalogima, za koje je zatraženo sudske odlučivanje, a do dana izrade ovog dopunjenog izvještaja samo je jedan prekršajni nalog rješenjem općinskog suda u Visokom stavljen van snage, u vezi čega je podnesen zahtjev za povrat u predašnje stanje, koji je usvojen i po istome je zakazana rasprava na sudu u martu 2012. godine.

U izvještajnom periodu kod 18 subjekata kontrole utvrđeno je ponavljanje istog prekršaja, pri čemu je protiv istih izdato 22 prekršajnih naloga i podnesena 3 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Nadalje nastavljeno je redovno slanje spiska lica zatečenih na radnom angažmanu bez zaključenih ugovora o radu, nadležnoj Kantonalnoj službi za zapošljavanje, u skladu sa odredbama Zakona o

posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba ("Sl. novine F BiH" broj: 41/01 i 22/05)

Neophodno je istaći da je u ovom periodu ukupno obrađeno 220 pismenih predstavki vezano za zaštitu prava iz radnog odnosa, a istovremeno je pružena pravna pomoć u vidu savjeta i sugestija zainteresovanim strankama na osnovu usmenih upita i telefonskih poziva u **906** slučajeva.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2011. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	2.781 (od čega 899 u akciji Federalne uprave za inspekcijske poslove)		novih pregleda	2.466
			kontrola izvršenja rješenja	315
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	350	rješenja o zabrani	227
			rješenja o otklanjanju nedostataka	123
			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	3		
	ponuđeno sporazuma o sankciji	-	prihvaćeno	-
			rok za prihvatanje u toku	-
			odbijeno	-
	izdato prekršajnih naloga	329 (od čega 171 prekršajnih naloga u akciji Federalne uprave) Iznos izrečenih novčanih kazni: 236.600,00 KM (od čega 124.500,00 KM u akciji Federalne uprave)		
	broj lica zatečenih „na crno“	889 (od čega 310 u akciji Federalne uprave za inspekcijske poslove)		
broj lica zaposlenih djelovanjem inspekcije	514 (od čega 162 u akciji Federalne uprave za inspekcijske poslove)			
broj pravnih lica koji ne ispunjavaju uvjete po Uredbi *	37			

* Napomena: radi se o Uredbi o uslovima koje je preduzeće, odnosno drugo pravno lice dužno da ispunjava u pogledu broja zaposlenih radnika radi obavljanja registrovane djelatnosti („Sl. novine F BiH“, broj 15/98 i 5/99).

- Razloga za postojeće stanje ima više, a ovom prilikom navodimo sljedeće:
- Stupanjem na snagu Zakona o fiskalnim sistemima, odnosno uvođenjem obaveze posjedovanja fiskalnih kasa, posebno u ugostiteljskim i samostalnim trgovinskim radnjama, poslodavci zbog troškova uvođenja fiskalne kase, vrše odjavljivanje postojećih zaposlenika, koje i dalje radno angažuju, odnosno prilikom angažiranja novih zaposlenika s istim ne zaključuju ugovore o radu i ne prijavljuju ih na Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje i Kantonalni zavod za zdravstveno osiguranje;

- Posljedice globalne ekonomske krize, zbog kojih se od strane poslodavaca daje veći broj otkaza ugovora o radu zaposlenicima angažovanim po ugovorima o radu na određeno vrijeme;
- Raspad nekadašnjih velikih privrednih sistema, koji su zapošljavali veliki broj radnika, te neuspjela privatizacija istih, su takođe razlozi koji su se negativno odrazili na stanje u ovoj oblasti;
- Nedovoljan broj inspektora rada za oblast radnih odnosa, s obzirom na broj i disperziju poslodavaca-pravnih i fizičkih lica (privrednih društava i trgovačkih radnji, odnosno obrtnika) na području Kantona. Kao posljedica velikog broja slučajeva kršenja osnovnih prava zaposlenika iz radnog odnosa, sve je veći broj podnesenih pismenih i usmenih predstavi, odnosno zahtjeva zaposlenika za zaštitu prava iz radnog odnosa. Pored toga, kako bi dobili na vremenu, sve veći broj prekšitelja zahtijeva sudsko odlučivanje po izdatim prekšajnim nalogima, što zahtijeva prisustvo po dva inspektora (jednog u svojstvu predstavnika ovlaštenog organa i drugog, koji je izdao prekšajni nalog ili podnio zahtjev za pokretanje prekšajnog postupka, u svojsktvu svjedoka), na usmenim pretresima pred općinskim sudovima, koji su disperzirani na području Kantona;
- Velika ponuda radne snage ima za posljedicu težak položaj zaposlenika kod poslodavaca, koji isplaćuju minimalnu plaću, organizuju prekovremeni rad i ne omogućavaju ostvarivanje osnovnih prava iz radnog odnosa (pravo na odmor - posebno godišnji odmor u minimalnom zakonskom trajanju i sl.).

Stanje u oblasti će se znatno poboljšati i najavljenim aktivnostima na izmjenama i dopunama Zakona o radu, koje bi inspektorima omogućavale efikasnije mjere na terenu, kao što su privremena zabrana obavljanja djelatnosti pečačenjem na licu mjesta radnih prostorija i sredstava rada poslodavaca, kod kojih je utvrđen rad „na crno“, te pojačano sankcioniranje poslodavaca koji nezakonito radno angažiraju 3 i više zaposlenika.

1. b. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST ZAŠTITE NA RADU

a) Poduzete aktivnosti

Aktivnosti inspektora rada za oblast zaštite na radu u ovom izvještajnom periodu bile su usmjerene na:

- preventivno djelovanje kod poslodavaca u smislu ukazivanja na neophodnost poduzimanja adekvatnih mjera zaštite na radu u skladu sa postojećim propisima iz navedene oblasti, sa naročitim akcentom na kontrolu privrednih subjekata i fizičkih lica koja se bave proizvodnim djelatnostima, građevinskom djelatnošću i djelatnošću rezanja drveta, kao djelatnostima kod kojih je procjena rizika od povreda na radu velika i
- inspekcijski nadzor iz nadležnosti ove inspekcije u cilju utvrđivanja ispunjavanja propisanih uslova za obavljanje registrovane djelatnosti, u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima,
- inspekcijski nadzor iz nadležnosti ove inspekcije u cilju utvrđivanja propisanih uslova za obavljanje obrta, u skladu sa odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima i Pravilnika o minimalnim tehničkim i drugim uslovima za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti,
- represivno djelovanje kod poslodavaca koji i pored preventivnog djelovanja inspektora nisu poduzeli odgovarajuće mjere.

U periodu 01.01. do 31.12.2011. godine, inspektori su izvršili ukupno **571** kontrola, od čega **342** novih kontrola i **229** kontrola izvršenja po ranije izdatim upravnim mjerama. U izvještajnom periodu izvršeni inspekcijski pregledi po oblastima kako slijedi:

- 91 pregleda subjekata iz oblasti rezanja drveta
- 78 pregleda subjekata iz oblasti nisko i visokogradnje i radilišta
- 45 pregleda subjekata iz oblasti mesne industrije
- 42 pregled subjekata iz oblasti kožne konfekcije i galanterije
- 82 pregleda subjekata iz oblasti proizvodnje i obrade metalnih proizvoda
- 61 pregleda subjekata iz oblasti uslužnih djelatnosti

- 43 pregleda iz oblasti proizvodnje kruha i peciva.
- 30 pregleda subjekata iz oblasti poljoprivrede
- 16 pregleda iz oblasti prometa nafte, naftnih preradevina i plina
- 25 pregleda iz oblasti prevoza roba i putnika
- 58 pregleda subjekata iz ostalih oblasti (servisi, hem. čistionice, lutrija, kladionice, obrazovanje, ribarstvo, RTV i kabl, emiteri, novinska djelatnost. i sl).

Kao što je naprijed navedeno izvršen je **571** inspekcijski nadzora, što u odnosu na program rada za 2011. godinu kojim je planirano izvršenje 534 inspekcijska nadzora predstavlja ostvarenje od 106,9%. Doneseno je ukupno **220** rješenja od čega : **217** rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka i **3** rješenja o upozorenju, podnesen **1** zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, te izdato ukupno **22** prekršajna naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni iznosu od **18.300,00KM**.

Takođe inspektori su izvršili **23** uviđaja povodom prijavljenih nesreća na poslu prilikom kojih je 25 zaposlenika pretrpjelo teže povrede na radu, a u jednom slučaju (JP "ŠPD" Zavidovići) sa smrtnom posljedicom. U toku izvještajnog perioda ukupno je obrađene su 17 pismenih predstavi. U redovnim poslovima inspektori su izvršili stručne preglede i analize za 252 dostavljena elaborata za privremena radilišta na području ZE-DO kantona i prema utvrđenom stanju poduzimali određene mjere. Inspektori su takođe imali i vanredne aktivnosti kao što je angažman u komisiji FZ PIO-MIO BiH na prijemu spiskova zaposlenika koji su u Željezari "Zenica" doo radili na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, tzv knjiga pasive.

Efekte aktivnosti koje su poduzeli inspektori je njihov konstantan doprinos u organizovanju i sprovođenju mjera zaštite na radu kod poslodavaca, ozbiljniji prilaz poslodavaca prema zaštiti na radu, bolja saradnja poslodavaca sa inspekcijskim organima te prijavljivanje nesreća na poslu pri kojima su se desile povrede zaposlenika.

Nadzor nad sprovođenjem mjera zaštite na radu u privrednim subjektima Zeničko – dobojskog kantona vrše 3 inspektora.

*Razlog manjeg broja poduzetih mjera (prvenstveno izdavanje prekršajnih naloga i zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka), u ovom periodu je neprimjenjivost kaznenih odredbi Zakona o zaštiti na radu odnosno veoma malih propisanih novčanih vrijednosti kazni (1-10 KM) i koje nemaju nikakav pozitivan efekat na poslodavce. U tom smislu inspektori imaju upute da djeluju prvenstveno preventivno izdavajući rješenja o otklanjanju nedostataka, te se nakon proteka roka datog za otklanjanje istih podnosi prekršajni nalog, a stupanjem na snagu Zakona o inspekcijama ZE-DO kantona na ovaj način će se značajnije puniti budžet kantona.

Međutim bez obzira na nepostojanje «novog» Zakona o zaštiti na radu stanje zaštite na radu na području Zeničko-dobojskog kantona može se ocijeniti zadovoljavajućim između ostalog zahvaljujući angažovanju inspektora pri vršenju inspekcijskog nadzora i njihovoj upornosti na izvršavanju izdatih rješenja radi otklanjanja utvrđenih nedostataka.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2011. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	571		novih pregleda	342
			kontrola izvršenja rješenja	229
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	220	rješenja o zabrani	-
			rješenja o otklanjanju nedostataka	217
			rješenja o upozorenju	3
	ZPPP	1		

	izdato prekršajnih naloga	22 Iznos izrečenih novčanih kazni: 18.300,00 KM	
	Izvještaji o poč.kr.djelu		-
broj uvida povodom povrede na radu	23 (1 sa smrtnom posljedicom)		
broj stručnih analiza elaborata za novootvorena radilišta	252		

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti zaštite na radu sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na području Kantona preovladava teška industrija u kojoj je velik broj industrijskih objekata izgrađen prema zastarjelim tehnologijama koje ne zadovoljavaju današnje evropske propise i standarde, što u krajnjem ima negativan uticaj na stanje u oblasti zaštite na radu.

Jedan od osnovnih razloga, koji ima negativan uticaj na stanje u oblasti zaštite na radu, je taj što je u Federaciji BiH još uvijek na snazi Zakon o zaštiti na radu iz 1990. godine, čije su kaznene odredbe neprimjenjive. Iste su izražene u dinarima u niskim vrijednostima (1-10 KM), te se nakon izvršene denominacije i prenominalacije, ne mogu primjenjivati, iz razloga što nisu usklađene sa minimalno propisanim novčanim kaznama Zakona o prekršajima Federacije BiH.

Problem stručnih kadrova za obavljanje poslova zaštite na radu u privrednim subjektima naročito je izražen u privatnom sektoru i privrednim društvima čija djelatnost nije primarno vezana za zapošljavanje kadrova tehničkog smjera (npr. tekstilna i prehrambena industrija, poljoprivreda i dr.), zbog neangažovanja stručnih kadrova za organizovanje poslova zaštite na radu u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Nepoznavanje propisa iz oblasti zaštite na radu od strane subjekata kontrole, ima za posljedicu nezadovoljavajući nivo organizovanja i primjene mjera zaštite na radu, zbog čega inspektori zaštite na radu prilikom vršenja inspekcijskih kontrola, djeluju preventivno i edukativno u smislu ukazivanja na neophodnost poduzimanja adekvatnih mjera zaštite na radu u skladu sa obavezama iz propisa koji regulišu navedenu oblast, čime se podiže nivo sigurnosti zaposlenika.

Da bi se poboljšalo stanje u oblasti zaštite na radu potrebno je na nivou Federacije donijeti novu zakonsku regulativu, a prvenstveno Zakon o sigurnosti i zdravlju na radu i podzakonske propise koji regulišu ovu oblast ili donijeti navedene propise na kantonalnom nivou.

1. KANTONALNA TRŽIŠNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Inspekcijski nadzor nad primjenom zakona i drugih provedbenih propisa iz nadležnosti kantonalne tržišne inspekcije u ovom izvještajnom periodu obavljalo je, pored glavnog kantonalnog inspektora, 12 kantonalnih inspektora, s tim da jedna inspektorica nije vršila nadzor od juna 2011. godine zbog korištenja godišnjeg odmora i odlaska u penziju..

U periodu 01.01.-31.12.2011.godine, inspekcijski nadzor vršen je kod tačno određenih subjekata, odnosno objekata kontrole, po nalogu glavnog kantonalnog tržišnog inspektora, u cilju onemogućavanja ponavljanja kontrola u kratkom periodu kod istog subjekta. Rad tržišnih inspektora organizovan je na način da se inspekcijski nadzor kod subjekata koji obavljaju istu djelatnost, vrši u isto vrijeme.

Prioritetne aktivnosti kantonalne tržišne inspekcije u ovom izvještajnom periodu bile su:

- Preventivni inspekcijski nadzor subjekata koji obavljaju djelatnost trgovine na malo motornim gorivima-benzinske pumpe i djelatnosti apoteka, u cilju utvrđivanja da li su isti otpočeli sa primjenom Zakona o fiskalnim sistemima, kako je definisano Pravilnikom o dinamici fiskalizacije FBiH, prema uputama Federalne uprave za inspekcijske poslove. Izvršen je preventivni nadzor u 60 benzinskih pumpi i 49 apoteka, a podaci o utvrđenom stanju su dostavljeni Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, na posebnim obrascima.
- Represivni inspekcijski nadzor subjekata koji obavljaju djelatnost trgovine na veliko i malo brašnom, hljebom, mlijekom i šećerom, u skladu sa Zaključkom Vlade Federacije BiH od 22.12.2010. godine, u dijelu koji se odnosi na pridržavanje propisanih marži brašna, hljeba i šećera, propisano deklarisanje pekarskih proizvoda i obilježavanje brašna evidencijskim markicama.
- Kontrola neregistrovanih fizičkih lica koja obavljaju djelatnost otkupa i prometa sekundarnih sirovina na području općine Zenica, prema informaciji Policijske uprave Zenica i registrovanih pravnih i fizičkih lica na području općina Zenica i Tešanj, prema informaciji Uprave policije MUP-a Zeničko-dobojskog kantona, koja vrše otkup i promet sekundarnih sirovina, a zbog pružanja pomoći policijskim organima u otkrivanju počinioaca krivičnih djela otuđenja rešetaka sa slivnika i poklopaca šaftova, čeličnih dijelova i protuutega sa stubova električnih vodova, električnih vodova od bakra i aluminijuma, saobraćajnih znakova od aluminijuma, kao i različitih predmeta od obojenih metala i legura obojenih metala.
- Preventivni inspekcijski nadzor kod pravnih i fizičkih lica koja obavljaju frizersku djelatnost i druge tretmane za uljepšavanje.
- Preventivni inspekcijski nadzor kod pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnost proizvodnje i prodaje hljeba, a glavna inspekcijska provjera je bila nadzor nad primjenom Pravilnika o količini brašna utrošenog za proizvodnju pekarskih proizvoda, Pravilnika o pekarskim proizvodima i Pravilnika o tjesteninama, tijestu i proizvodima od tijesta.
- Represivni inspekcijski nadzor subjekata koji obavljaju djelatnost trgovine na malo naftnim derivatima-benzinske pumpne stanice, u dijelu koji se odnosi na dostavljanje izjave Federalnom ministarstvu trgovine o ispunjavanju propisanih uslova, prema nalogu Federalne uprave za inspekcijske poslove broj: 07-20-2380/11 od 20.05.2011. godine.
- Kontrola pravnih i fizičkih lica registrovanih za obavljanje djelatnosti otkupa i prometa sekundarnih sirovina na području svih općina Zeničko-dobojskog kantona, po prijavama JP „Visočica“ Visoko i JP „Vodovod i kanalizacija“ Zenica, a u zajedničkim timovima sa pripadnicima krim-policije MUP-a Zeničko-dobojskog kantona.
- Preventivni inspekcijski nadzor kod pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnost proizvodnje i prometa rezane građe. Izvršen je preventivni nadzor kod 41 (četrdesetjednog) subjekta i to kod (tridesetdevet) pravnih lica i 2 (dva) fizička lica.
- Utvrđivanje ispunjavanja propisanih uslova za obavljanje obrta, u skladu sa odredbom člana 14. stav (4) Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima i članom 28. Pravilnika o minimalnim tehničkim i drugim uslovima za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti, u dijelu koji se odnosi na isticanje firme obrtnika (član 8. Pravilnika), opremljenost poslovnog prostora odgovarajućim mjerilima ako je to neophodno za obavljanje obrta (član 24. stav 1. Pravilnika) i posjedovanje registar kase, ako je to na temelju odgovarajućih propisa iz oblasti poreza obavezno (član 24. stav 2. Pravilnika), kao i inspekcijski nadzor iz nadležnosti tržišne inspekcije u cilju utvrđivanja ispunjavanja propisanih uslova, u skladu sa odredbom člana 7. stav 4. Zakona o privrednim društvima;

Pored navedenih prioritetnih aktivnosti, u ovom izvještajnom periodu kantonalna tržišna inspekcija je kontinuirano provodila sljedeće aktivnosti:

- Inspekcijski nadzor kod pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnost trgovine na malo na području kantona, u dijelu koji se odnosi na izdavanje računa potrošačima, isticanje prodajnih cijena u apoenima novčanica koje su u opticaju u BiH, isticanje evidencionih brojeva iz trgovačke knjige uz oznaku prodajne cijene proizvoda u prodaji i pripremljenog za prodaju, utvrđivanje pisanih pravila o uslovima prodaje (cijene, način plaćanja i isporuka, bonifikacije i sl.), isticanja obavijesti o zabrani prodaje alkoholnih pića i duhanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina, i dr., u skladu sa odredbama Zakona o unutrašnjoj trgovini;

- Kontrole izvršenja rješenja prenesenih iz prethodnog perioda;
- Inspekcijski nadzor prema podacima dostavljenim putem anonimnih prijava, pismenih predstavlki građana i otvorene telefonske linije za prijavljivanje rada bez odobrenja;
- Obuka za elektronsko vršenje inspekcijskog nadzora u prostorijama Uprave, od strane firme „Procom“ doo Gračanica.
- Pripremanje zakona i drugih propisa koje u svom radu primjenjuje kantonalna tržišna inspekcija Zeničko-dobojskog kantona, pregled chek lista tržišne inspekcije Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona i Federalne uprave za inspekcijske poslove, i eliminacija nepotrebnih inspekcijskih provjera, u projektu „e-inspektor“, uz nadzor IT konsultanta iz Federalne uprave za inspekcijske poslove.
- Poslove zastupanja Kantonalne uprave za inspekcijske poslove pred općinskim sudovima, u prekršajnim postupcima pokrenutim od strane kantonalne tržišne inspekcije.

Tržišni inspektori su u ovom izvještajnom periodu, po nalogu glavnog kantonalnog inspektora, vršili inspekcijski nadzor u popodnevnim i noćnim satima, kao i u dane vikenda.

U izvještajnom periodu, kantonalna tržišna inspekcija je izvršila **3264** kontrole, i to:

- Izvršeno je **2.106** redovnih inspekcijskih pregleda po nalogu glavnog inspektora, pomoćnika ili direktora Uprave, od čega 760 kod pravnih i 1.346 kod fizičkih lica;
- Izvršen je **161** inspekcijski pregled koji se objektivno ne mogu planirati, od čega 27 inspekcijskih pregleda po predstavkama, 24 inspekcijska pregleda u cilju utvrđivanja ispunjavanja minimalno-tehničkih uslova kod obrtnika, 1 inspekcijski pregled kod pravnog lica u cilju utvrđivanja ispunjavanja minimalno-tehničkih uslova po zahtjevu i 109 inspekcijskih pregleda benzinskih pumpi i apoteka, u dijelu koji se odnosi na uvođenje fiskalnih sistema;
- Izvršeno je **997** kontrola izvršenja rješenja, od čega 317 kod pravnih lica i 680 kod fizičkih lica;

Programom rada za 2011. godinu planirano je izvršenje 3.036 inspekcijskih kontrola u ovoj oblasti, a ostvareno je **3.264** kontrola. Zbog pojačanog inspekcijskog nadzora u određenim oblastima: po zahtjevu Federalne uprave za inspekcijske poslove, u dijelu koji se odnosi na uvođenje fiskalnih sistema, po Zaključku Vlade Federacije BiH od 22.12.2010. godine, u dijelu koji se odnosi na pridržavanje propisanih marži brašna, hljeba i šećera, kao i zahtjevu Federalne uprave za inspekcijske poslove za kontrolu benzinskih pumpi, u dijelu koji se odnosi na dostavljanje Izjave o ispunjavanju propisanih uslova u propisanom roku nadležnom Federalnom ministarstvu trgovine, broj izvršenih inspekcijskih kontrola u 2011. godini bio bi veći za 254, za koliko registrovanih subjekata kod kojih je planirana redovna kontrola, su tržišni inspektori neposredno na terenu utvrdili da su prestali sa radom, o čemu su sačinjene službene zabilješke.

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola poduzete su sljedeće mjere:

- Doneseno je ukupno **1040** rješenja, od čega: **965** rješenja o otklanjanju nedostataka, **61** rješenje o zabrani rada fizičkim licima, zbog obavljanja djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa, **1** rješenje pravnom licu o zabrani obavljanja neregistrovane djelatnosti, i **13** rješenja o upozorenju na obaveze iz propisa;
- **4** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka;
- Izdata su **382** prekršajna naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **320.190,00 KM**,
- Kod **1** subjekta je oduzeta roba u ukupnoj vrijednosti od **432,00 KM**;
- Donesena su **3** zaključka o dozvoli izvršenja prisilom;
- Izvršeno je pečaćenje **1** objekta;

U izvještajnom periodu, zaprimljeno je ukupno **218** predstavlki i to: **38** od građana, **76** anonimnih predstavlki, **52** predstavke od MUP-a Zeničko-dobojskog kantona i **52** predstavke od drugih organa, udruženja, institucija i dr, od čega je **35** reklamacija (od kojih je **19** riješeno u korist potrošača, **8** reklamacija je neosnovano, a u **8** slučajeva je nadležan sud), i iste riješili u rokovima propisanim Zakonom o postupanju sa predstavkama i prijedlozima.

Kantonalni tržišni inspektori su u ovom izvještajnom periodu **70** puta zastupali Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove u pokrenutim prekršajnim postupcima pred Općinskim sudovima, po ranije podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka ili izdatim prekršajnim nalogima, za koje je zatraženo sudsko odlučivanje.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2011. godine:

BROJ IZVRŠENIH PREGLEDA	3.264		novih pregleda	2.106
			kontrola izvršenja rješenja	997
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	1.040	Rješenja o zabrani	62
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	965
			Rješenja o upozorenju	13
	ZPPP	4		
	izdato prekršajnih naloga	382	Iznos izrečenih novčanih kazni: 320.190,00 KM	
	doneseno zaključaka o dozvoli izvršenja prisilom	3		
BROJ ZAPEČAČENIH OBJEKATA	1			
BROJ SLUČAJEVA ODUZIMANJA ROBE	1	VRIJEDNOST ODUZETE ROBE		432,00 KM

Kantonalna tržišna inspekcija je u ovom periodu utvrdila da kontrolisani subjekti najčešće čine prekršaje zbog neizdavanja računa za prodatu robu, neisticanja evidencionih brojeva iz trgovačke knjige uz oznaku prodajne cijene proizvoda u prodaji i pripremljenog za prodaju, neutvrđivanja pravila o uslovima prodaje (cijene, način plaćanja i isporuka, bonifikacije i sl.) i neažurnog vođenja trgovačke knjige i drugih evidencija i nedostavljanja Izjave o ispunjavanju propisanih uslova u propisanom roku nadležnom Federalnom ministarstvu trgovine.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Odrebama člana 3. a u vezi sa članom 1. Zakona o tržišnoj inspekciji, propisane su nadležnosti općinskih tržišnih inspektora, koji su stvarno nadležni za kontrolu fizičkih lica koja obavljaju djelatnost trgovine na malo i obrta sa ili bez odobrenja nadležnog organa.

Odrebama člana 4. Zakona o tržišnoj inspekciji, propisano je: "Kantonalni organi tržišne inspekcije obavljaju neposredan nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa, kojima se uređuje obavljanje trgovine na veliko, kontrolu primjene propisa donesenih iz nadležnosti kantona, rješavaju po žalbama protiv rješenja koja u prvom stepenu donose organi tržišne inspekcije općine, te vrše analizu mjesečnih izvještaja općinskog organa tržišne inspekcije", a članom 6. istog zakona je propisano: "Ako je potrebno da se preduzmu hitne mjere u cilju osiguranja izvršenja propisa, kao i radi ostvarenja uvida u stanje i probleme u određenoj oblasti, kantonalni tržišni inspektor može i neposredno obaviti inspekcijski nadzor na teritoriji kantona, u svim slučajevima iz člana 1. ovog zakona".

S obzirom da kantonalna tržišna inspekcija, u kojoj inspekcijski nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa iz nadležnosti kantonalne tržišne inspekcije, propisanih Zakonom o tržišnoj inspekciji (a i drugim materijalnim propisima kao što su Zakon o uvjetima i načinu obavljanja djelatnosti rezanja drveta,

Zakon o prikupljanju, proizvodnji i prometu sekundarnih sirovina i otpadnih materijala, Zakon o kontroli cijena sa Odlukama o mjerama neposredne kontrole cijena vlada FBiH i Zeničko-dobojskog kantona, Pravilnik o posebnim uvjetima evidentiranja i obilježavanja brašna koje se stavlja na tržište i drugih propisa), vrši jedanaest inspektora na području Zeničko-dobojskog kantona, i da u devet općina nisu popunjena radna mjesta općinskih tržišnih inspektora (Tešanj, Usora, Doboj Jug, Maglaj, Žepče, Visoko, Breza, Vareš i Olovo), a u tri općine je zaposlen samo po jedan inspektor (Zenica, Zavidovići i Kakanj), to sa izuzetno širokom nadležnosti tržišne inspekcije i postojećim brojem zakona i drugih propisa iz oblasti tržišne inspekcije (152 propisa), nije moguće u dovoljnoj mjeri spriječiti nelegalno obavljanje djelatnosti, a pogotovo u ruralnim dijelovima, gdje je najveći broj lica koja obavljaju djelatnost bez odobrenja.

Uočeno je da postojeće općinske tržišne inspekcije nisu dovoljno ili nisu uopće angažovane na rješavanju ovog problema na području svojih općina, jer se broj lica koja obavljaju određene djelatnosti bez odobrenja ne smanjuje, što potvrđuje broj prijava o nelegalnom radu, zaprimljenih od anonimnih lica, putem dežurnog telefona, pismenih predstavlki i službenih zabilješki Policijskih uprava.

Postupanje nadležnih sudova za vođenje prekršajnog postupka se može ocijeniti pozitivnim, jer su svi postupci pred sudom po zahtjevu stranaka za sudsko odlučivanje riješeni u korist Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, kao i postupci po podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka.

Stanje u ovoj oblasti na području Kantona, karakterišu pojave, koje su evidentne duži niz godina, a koje nisu u stvarnoj nadležnosti kantonalne tržišne inspekcije. Veći broj fizičkih lica obavlja djelatnost trgovine na malo raznovrsnim robama, bez odobrenja nadležnog organa, uglavnom na tržnicama na malo, šetalištima-trotoarima u užim dijelovima grada i pored magistralnog puta M-17.

U skladu sa odredbama Zakona o unutrašnjoj trgovini i Pravilnika o uslovima minimalne tehničke opremljenosti poslovnih prostora za obavljanje trgovine, trgovina se ne može obavljati na ulici ili drugoj javnoj površini, a izuzetno javne površine mogu privremeno koristiti pravna i fizička lica registrovana za obavljanje trgovine određenom robom, ako posjeduju urbanističku saglasnost nadležne općinske službe.

Općinskim odlukama o komunalnom redu propisana je izričita zabrana zauzimanja javnih površina bez saglasnosti nadležnog općinskog organa, a stvarno nadležni organ za sprječavanje bespravnog zauzimanja javnih površina, u skladu sa navedenim odlukama su općinske komunalne inspekcije. Obzirom da općinske komunalne inspekcije ne poduzimaju dovoljno aktivnosti na sprječavanju bespravnog zauzimanja javnih površina, navedena pojava je veoma izražena i sve je više fizičkih lica koja bespravno zauzimaju javne površine.

Poseban problem predstavlja učestala praksa općinskih organa da urbanističke saglasnosti za zauzimanje javnih površina izdaju fizičkim licima koja nisu registrovana za obavljanje trgovine, čime izravno krše odredbe Zakona o unutrašnjoj trgovini.

Dosljedno provođenje općinskih odluka o komunalnom redu, od strane općinske komunalne inspekcije, kao i poštivanje odredbi Zakona o unutrašnjoj trgovini, od strane nadležnih organa, prilikom izdavanja urbanističkih saglasnosti za zauzimanje javnih površina, spriječilo bi problem tzv. "ulične prodaje".

Dugogodišnji problem predstavlja i svakodnevna prodaja raznovrsnih roba (tehnička roba, tekstilni proizvodi, obuća, nosači zvuka i slike i sl.) na tržnicama - pijacama, koja se vrši bez odobrenja nadležnog organa (tzv. "rad na crno"), a što je posebno izraženo u općinama Zenica, Visoko i Zavidovići. Obavljanje trgovine na navedeni način, tj. bez odobrenja nadležnog organa, predstavlja nelojalnu konkurenciju registriranim subjektima, iz razloga što neregistrirani subjekti ne plaćaju direktne poreze, doprinose, takse i druge zakonom propisane obaveze.

Kantonalna tržišna inspekcija je u toku prethodnih godina provodila aktivnosti na sprječavanju nelegalne trgovine na pijacama, ali su navedene aktivnosti prekinute, iz razloga što nelegalnu trgovinu najvećim dijelom vrše lica iz redova boračke populacije bez zaposlenja.

Jedan od problema u ovoj oblasti je i izlaganje i prodaja raznovrsnih vrsta roba pored magistralnog puta M-17, za što je stvarno nadležan federalni inspektor za ceste, s obzirom da se radi o bespravnom zauzimanju javne površine cestovnog pojasa javne ceste, koja je u nadležnosti Federalne uprave za inspeksijske poslove.

Jedan od razloga koji negativno utiču na stanje u oblasti nadzora kantonalne tržišne inspekcije, je postojeća legislativa.

Konkretna primjer za navedeno je:

1. Pravilnikom o posebnim uvjetima evidentiranja i obilježavanja brašna koje se stavlja na tržište ("Službeni glasnik BiH", broj: 3/06), dato je ovlaštenje kantonalnom tržišnom inspektoru da na licu mjesta (usmenim rješenjem) izvrši pečaćenje poslovnih prostorija registriranim pravnim i fizičkim licima, koja stave u promet brašno bez evidencijskih markica, sa zabranom od tri mjeseca, a ni jednim federalnim propisom, koji reguliše obavljanje trgovine, obrta i usluga (Zakon o unutrašnjoj trgovini, Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima), nije dato ovlaštenje kantonalnom tržišnom inspektoru, da na licu mjesta izvrši pečaćenje poslovnih prostorija, licu koje nema odobrenje za rad, na način kako je Zakonom o poreznoj upravi dato ovlaštenje inspektorima porezne uprave.
2. Nadležni organi BiH nisu donijeli podzakonske akte za provođenje Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 25/06), iako je rok za donošenje podzakonskih akata od 6 mjeseci (do 12.10.2006.godine) istekao, što otežava zaštitu samog potrošača.
3. Zakon o prikupljanju, proizvodnji i prometu sekundarnih sirovina i otpadnih materijala ("Službene novine FBiH", broj: 35/98) je omogućio obavljanje djelatnosti otkupa i prerade otpadnih materijala i fizičkim licima, ali nisu propisane sankcije za fizička lica koja obavljaju navedenu djelatnost bez odobrenja, odnosno rješenja o ispunjavanju uslova, sa ovlaštenjima za oduzimanje sekundarnih sirovina.

Naprijed navedeni razlozi umanjuju efikasnost rada kantonalne tržišne inspekcije, jer postupak zabrane rada subjektu koji obavlja djelatnost bez odobrenja nadležnog organa, pokrenut od strane tržišne inspekcije, po pravilima Zakona o upravnom postupku traje oko tri mjeseca. Prema Zakonu o poreznoj upravi, inspektori Porezne uprave, koristeći ovlaštenja propisana zakonom, u konkretnom slučaju, odmah na licu mjesta vrše zatvaranje i pečaćenje subjekta.

Zakonom o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona koji je stupio na snagu u maju 2011. godine propisano je da inspektor na licu mjesta može izvršiti zatvaranje i pečaćenje subjekta koji radi bez odobrenja, ako posebnim propisom nije drugačije propisano. Međutim, najveći broj bespravnih radnji su trgovačke radnje, obrti i srodne djelatnosti, a Zakonom o unutrašnjoj trgovini i Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima je propisano da će tržišni inspektor, nakon što rješenje o zabrani postane izvršno donijeti zaključak o dozvoli izvršenja rješenja prinudnim putem i tek onda izvršiti zatvaranje bespravne radnje.

Da bi se planirane aktivnosti kantonalne tržišne inspekcije mogle realizirati, odnosno da bi se povećala efikasnost u radu kantonalne tržišne inspekcije, osim izmjena Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, u dijelu koji se odnosi na postupak zatvaranja bespravnih radnji, potrebno je obezbijediti adekvatne uslove za skladištenje raznih vrsta oduzete robe, putem Direkcije za robne rezerve, teretno vozilo za prijevoz robe i upošljavanje više referenata za izvršenje, koji bi vršili utovar, istovar i prijevoz privremeno oduzete robe do skladišta Direkcije za robne rezerve. Nabavka teretnog vozila i upošljavanje referenata za izvršenje, koji bi vršili utovar, istovar i prijevoz privremeno oduzete robe, je prioritet koji je potrebno realizovati, jer su u augustu i septembru 2011. godine službenici policije tri puta zaustavili teretna vozila koja su vršila prijevoz rezane građe bez vjerodostojne dokumentacije, a tržišni inspektori nisu mogli izvršiti oduzimanje robe, jer ista nije mogla biti prevezena i istovarena u skladište Direkcije za robne rezerve. Osim toga, u septembru 2011. godine po zahtjevu registrirane firme izvršena je kontrola četiri fizička lica koja u većim količinama vrše nelegalnu prodaju voća i povrća na otvorenom prostoru, a navedena prodaja nije spriječena jer se samo pokretanjem prekršajnog postupka bez oduzimanja robe, ne postiže svrha kažnjavanja.

2. KANTONALNA TURISTIČKO-UGOSTITELJSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Inspeksijski nadzor nad primjenom Zakona i provedbenih propisa iz nadležnosti turističko-ugostiteljske inspekcije obavljalo je, pored glavnog kantonalnog inspektora, 7 kantonalnih inspektora.

U periodu 01.01.-31.12.2011.godine, inspeksijski nadzor vršen je kod tačno određenih subjekata kontrole, po nalogu glavnog kantonalnog turističko-ugostiteljskog inspektora.

Prioritetne aktivnosti kantonalne turističko-ugostiteljske inspekcije u ovom izvještajnom periodu bile su:

- preventivni inspekcijski nadzor subjekata koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost (hoteli, moteli, restorani, barovi, kantine i katering), u cilju utvrđivanja da li su isti stavili fiskalne sisteme/uređaje u funkciju evidentiranja prometa i otpočeli sa primjenom Zakona o fiskalnim sistemima, kako je definisano Pravilnikom o dinamici fiskalizacije FBiH, a prema uputama Federalne uprave za inspekcijske poslove. U tom smislu izvršen je preventivni nadzor u 474 ugostiteljska objekta, a podaci o utvrđenom stanju su dostavljeni Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, na posebnim obrascima,
- represivni inspekcijski nadzor ugostiteljskih objekata vrste „kantina“, koji djelatnost obavljaju u poslovnim prostorima osnovnih i srednjih škola, prema informaciji Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, u cilju suzbijanja obavljanja djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa, pri čemu je doneseno 14 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa, te izdato 8 prekršajnih naloga,
- represivni inspekcijski nadzor udruženja građana, registrovanih pri Ministarstvu za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona, a prema pismenim i usmenim dojavama da registrovanu djelatnost obavljaju suprotno izdatom odobrenju:
 - na način da u poslovnim prostorijama i prostorima udruženja u kojima obavljaju djelatnost, poslužuju alkoholna pića svojim članovima ili pružaju ugostiteljske usluge trećim licima, pri čemu je doneseno 10 rješenja o zabrani obavljanja ugostiteljske djelatnosti bez rješenja o odobrenju za rad, 8 rješenja o zabrani posluživanja alkoholnih pića članovima udruženja, te izdato 6 prekršajnih naloga,
 - na način da pružaju turističke usluge trećim licima koji nisu članovi Udruženja, pri čemu je doneseno 1 rješenje o zabrani pružanja turističkih usluga trećim licima, i izdata su 2 prekršajna naloga,
- preventivni inspekcijski nadzor ugostiteljskih objekata u kojima se pružaju usluge smještaja, u cilju utvrđivanja poštivanja obaveze isticanja propisane oznake vrste i kategorije smještajnog objekta, obaveze utvrđivanja kućnog reda i njegovog isticanja na recepciji ili izvoda iz kućnog reda u svim sobama i apartmanima, obaveze ovjere i vidnog isticanja cjenovnika i iznosa boravišne takse u cjenovnicima, kontrolu oglašavanja, reklamiranja i isticanja poruka u komercijalnom poslovanju u skladu sa rješenjem nadležnog organa, posjedovanje rješenja o ispunjavanju propisanih minimalno-tehničkih uvjeta za početak obavljanja djelatnosti, pri čemu je doneseno 8 rješenja o naloženim mjerama, izdato je 1 rješenje o zabrani rada koje se odnosilo na obavljanje ugostiteljskih usluga smještaja bez utvrđenih minimalno tehničkih uvjeta i kategorizacije, te su izdata 2 prekršajna naloga koja su se odnosila na rad bez odobrenja, a 4 smještajna objekta su prestala sa radom (MOTEL "BALKAN" Jelah, MOTEL "MERLIN" Jelah, MOTEL "PARK" Visoko),), a MOTEL "PARK" Visoko – je još aktivan u općinskom registru općine Visoko, ali je u Poreznoj upravi podnesena obavijest o mirovanju.
Tokom 2011. godine osvarena je saradnja i sa Federalnim ministarstvom sigurnosti, terenskim uredom u Zenici-odjel za strance, koji također rade kontrolu smještajnih jedinica kada je u pitanju boravak stranaca.
- represivni inspekcijski nadzor 31 putničke agencije, prema vlastitoj bazi podataka, u cilju suzbijanja obavljanja djelatnosti bez rješenja nadležnog općinskog organa kojim se utvrđuje da li udovoljava uslovima propisanim Zakonom o turističkoj djelatnosti (« Službene novine FBiH » broj 32/09), pri čemu su donesena 2 rješenja o zabrani obavljanja turističke djelatnosti bez odobrenja nadležnog općinskog organa, 10 rješenja o naloženim mjerama, izdata su 2 prekršajna naloga, a za 6 putničkih agencija je utvrđeno da isključivo pružaju usluge prodaje i posredovanja u prodaji karata ili rezervaciji mjesta za prijevozna sredstva.

Pored navedenih prioritetnih aktivnosti, u ovom izvještajnom periodu kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija je kontinuirano provodila sljedeće aktivnosti:

- represivni inspekcijski nadzor subjekata koji su nakon što su izvršili odjavu, nastavili sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti, kao i subjekata koji su prije dobijanja odobrenja nadležnog organa započeli sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti (tzv. “radnje u pripremi”), u cilju suzbijanja obavljanja djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa, pri čemu je doneseno 195 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa,

- kontrolu poštivanja zakonske obaveze ugostitelja da u roku od jedne godine izvrše usklađivanje poslovanja sa odredbama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti u Federaciji BiH, sa akcentom na ispunjavanje uslova da je za poslovni prostor koji koriste izdata upotrebna dozvola, te da ugostiteljsku djelatnost ne mogu obavljati kao dopunsku djelatnost,
- kontrolu ispunjavanja minimalno-tehničkih uslova propisanih za svaku vrstu ugostiteljskog objekta,
- kontrolu poštivanja zakonske obaveze utvrđivanja normativa o utrošku namirnica za pojedino jelo, piće i napitak, te ovjere istih kod nadležnog organa,
- kontrolu isticanja cjenovnika i ovjere istih kod nadležnog organa,
- kontrolu izdavanja računa za pružene ugostiteljske usluge,
- kontrolu poštivanja općinskih odluka o radnom vremenu kao i pridržavanja istaknutog radnog vremena,
- kontrolu usluživanja alkoholnih pića osobama mlađim od 18 godina,
- kontrolu ispunjavanja zdravstvenih uslova za rad u ugostiteljstvu, osoba koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost, u skladu sa posebnim propisima.

Kantonalni turističko-ugostiteljski inspektori su u ovom izvještajnom periodu, po nalogu glavnog kantonalnog inspektora vršili inspekcijski nadzor u popodnevnom i noćnim satima, kao i u dane vikenda, u cilju sprječavanja nezakonitosti u navedenoj oblasti, radilo se ciljano na suzbijanju obavljanja turističko-ugostiteljske djelatnosti, bez odobrenja nadležnog organa, po dojavama građana i evidenciji odjava, na kontroli usluživanja alkohola licima mlađim od 18. godina (usmjerenost na objekte oko srednjih i osnovnih škola), na kontroli izdavanja računa za svaku izvršenu ugostiteljsku uslugu prilikom pružanja jela, pića i napitaka, kontrolu usklađenosti istaknutih cjenovnika sa ovjerenim cjenovnikom u općini, kontrole po pitanju nepridržavanja propisanog radnog vremena ugostiteljskih objekata, kada je izvršeno 373 inspekcijskih kontrola, pri čemu je doneseno 41 rješenje o zabrani obavljanja ugostiteljske djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa, 4 rješenja o zabrani obavljanja ugostiteljske djelatnosti u prostorijama udruženja građana, 84 rješenje o naloženim mjerama i izdato 27 prekršajnih naloga.

U izvještajnom periodu, kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija je izvršila **2.070** kontrole, i to:

- Izvršeno je **1.405** novih inspekcijskih pregleda, od čega 242 kod pravnih i 1163 kod fizičkih lica,
- Izvršeno je **665** kontrola izvršenja rješenja, od čega 82 kod pravnih i 583 kod fizičkih lica.

Prema Programu rada kantonalne turističko-ugostiteljske inspekcije za 2011.godine planirano je 1.844 inspekcijskih kontrola, a ostvareno **2.070** kontrola.

Razlozi većeg broja izvršenih inspekcijskih pregleda u odnosu na planirani su: pojačan inspekcijski nadzor po zahtjevu Federalne uprave za inspekcijske poslove, u dijelu koji se odnosi na uvođenje fiskalnih sistema, pojačan inspekcijski nadzor po zahtjevima pojedinih općina, u dijelu koji se odnosi na kontrolu objavljenih ugostiteljskih objekata i ugostiteljskih objekata koji su nastavili sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti u vidu dopunskog zanimanja, te veći broj predstavljeni zaprimljenih službenih zabilješki policijskih službenika o produženom radu ugostiteljskih objekata.

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola poduzete su sljedeće mjere:

- Doneseno je ukupno **522** rješenja, od čega: **20** rješenja o upozorenju na obaveze iz propisa, **307** rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, **195** rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa,
- **20** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, i to u slučajevima ponavljanja učinjenog prekršaja, pri čemu sudovi imaju mogućnost izricanja većih novčanih kazni;
- Izdata su **204** prekršajna naloga, u ukupnom iznosu izrečenih novčanih kazni od **48.600,00 KM**, Donesena **18** zaključka o dozvoli izvršenja prisilom;
- Izvršeno je pečačenje **8** objekta (u 6 postupka je pribavljeno odobrenje, a ostali su prestali sa radom).

U ovom izvještajnom periodu zaprimljeno je ukupno **238** predstavljeni i to: 27 anonimnih predstavljeni, 128 službene zabilješke policijskih službenika MUP-a Zeničko-dobojskog kantona i 83 od ostalih podnosilaca, i iste su riješene u rokovima propisanim Zakonom o postupanju sa predstavkama i prijedlozima.

Kantonalni turističko-ugostiteljski inspektori su u ovom izvještajnom periodu imali **54** zastupanja na općinskim sudovima za prekršaje, po ranije podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka ili izdatim prekršajnim nalogima, za koje je zatraženo sudsko odlučivanje.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2011. godine:

BROJ IZVRŠENIH PREGLEDA	2.070		novih pregleda	1.405
			kontrola izvršenja rješenja	665
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	522	Rješenja o zabrani	195
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	307
			Rješenja o upozorenju	20
	ZPPP	20		
	izdato prekršajnih naloga	204	Iznos izrečenih novčanih kazni: 48.600,00 KM	
	doneseno zaključaka o dozvoli izvršenja prisilom	18		
BROJ ZAPEČAĆENIH OBJEKATA	8			

Kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija je u ovom periodu utvrdila da kontrolisani subjekti najčešće čine prekršaje neizdavanja računa za pružene ugostiteljske usluge i nepridržavanja propisanog radnog vremena.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na stanje u oblasti ugostiteljske i turističke djelatnosti negativno utiču određeni nedostaci u propisima koji regulišu ovu oblast.

Član 58. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti : " *Ako inspektor prilikom inspekciskog nadzora utvrdi da ugostitelj ne postupa u skladu sa članom 11. ovog Zakona, donijet će rješenje kojim će naložiti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u roku od 15 dana. Ukoliko se navedene nepravilnosti iz stava 1. ovog člana ne otklone u roku od 15 dana, inspektor će na licu mjesta izdati prekršajni nalog, odnosno podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.*"

Na stanje u oblasti negativno se odražava i visina minimalno propisanih kazni za fizička lica koja obavljaju ugostiteljsku djelatnost. Naime, minimalno propisana novčana kazna za prekršaje koje najčešće čine fizička lica iznosi 150,00 KM. Prilikom vršenja inspekciskog nadzora inspektor za navedene prekršaje, u skladu sa Zakonom o prekršajima, izdaje prekršajni nalog kojim može izreći samo minimalno propisanu novčanu kaznu, tj. kaznu od 150,00 KM, koja po svojoj visini nije primjerena težini počinjenog prekršaja. Inspektor ima mogućnost da podnese i zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za navedene prekršaje nadležnom sudu, ali i sudovi prilikom odmjeravanja visine novčane kazne, u najvećem broju slučajeva, izriču minimalnu propisanu novčanu kaznu, čime se ne postiže svrha kažnjavanja, odnosno na ovaj način počinioци navedenih prekršaja su stimulisani da ih i dalje čine, kršeći odredbe navedenih zakona.

Jedan od razloga koji negativno utiče na ujednačenost stanja u oblasti nadzora kantonalne turističko-ugostiteljske inspekcije po općinama Zeničko-dobojskog kantona, je postojeća legislativa na nivou općina, kojom je regulisano radno vrijeme ugostiteljskih objekata, i to u dijelu kaznenih odredbi. Naime, neusaglašene kaznene odredbe u općinskim odlukama o javnom redu i miru i radnom vremenu imaju za posljedicu neujednačeno stanje u ovoj oblasti po pojedinim općinama.

Prilikom inspekcijskih kontrola udruženja građana koja su registrovana kod Ministarstva za pravosuđe i upravu, utvrđeno je da registovanu djelatnost obavljaju suprotno izdatom odobrenju, na način da u poslovnim prostorijama u kojima obavljaju svoju djelatnost, pružaju ugostiteljske usluge trećim licima. Zakon o udruženjima i fondacijama, ne propisuje mogućnost pokretanja postupka brisanja iz registra udruženja, koja čine navedene prekršaje, što se negativno odražava na stanje u oblasti ugostiteljstva.

Za pojedine kontrole kada su u pitanju objekti za smještaj, dogovorene su zajedničke kontrole sa Federalnim ministarstvom sigurnosti, terenskim uredom u Zenici-odjela za strance, kako bi ovu oblast doveli u zakonske okvire.

S obzirom da kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija, u kojoj inspekcijski nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa iz nadležnosti kantonalne turističko-ugostiteljske inspekcije, vrši sedam inspektora u dvanaest općina kantona, to sa postojećim brojem inspektora nije moguće u dovoljnoj mjeri spriječiti nelegalno obavljanje djelatnosti, a posebno u ruralnim dijelovima, gdje je najveći broj lica koja obavljaju djelatnost bez odobrenja.

Pozitivan efekat na stanje u ovoj oblasti imaju odredbe navedenih zakona kojima je propisano da se subjektima kontrole koji ponove prekršaj u roku od jedne godine od pravosnažnosti rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu može izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.

Stanje u oblasti bi se znatno popravilo donošenjem izmjena i dopuna gore-navedenih propisa, posebno u dijelu kaznenih odredbi, kao i donošenjem podzakonskih akata iz oblasti zaštite od buke, s obzirom da se donošenjem Zakona o zaštiti od buke ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 2/08) stanje u ovoj oblasti nije znatnije promijenilo. Zakon o zaštiti od buke ne propisuje mogućnost da inspektor u momentu vršenja inspekcijskog nadzora u ugostiteljskim objektima, za koje postoje prijave građana ili službene zabilješke policijskih službenika da se u istim, putem akustičnih uređaja proizvodi nedozvoljeni nivo buke, angažuje ovlaštenu instituciju za mjerenje nivoa buke, čime bi se na licu mjesta utvrdio prekršaj. Inspektor ima mogućnost da rješenjem naloži da se u određenom roku pribavi nalaz o mjerenju intenziteta buke tzv. atest o buci, ali institucije ovlaštene za mjerenje nivoa buke, angažovane od strane subjekta kontrole, prilikom mjerenja nivoa buke, u najvećem broju slučajeva, daju mišljenja da se nivo buke kreće u granicama dozvoljenog, čime se ne postiže svrha naloženih upravnih mjera, odnosno na ovaj način počinio navedenih prekršaja su stimulirani da ih i dalje čine, kršeći odredbe navedenih zakona.

3. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTOVNI PROMET

Stupanjem na snagu Izmjena i dopuna Zakona o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH”, br. 2/10) od 26.01.2010.godine, kantonalne inspekcije su ponovo nadležne za vršenje inspekcijskog nadzora u oblasti cestovnog prijevoza, te je imajući u vidu navedenu zakonsku odredbu, 24.05.2010. godine izvršena izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, kojim je unutar Sektora za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike formirana i kantonalna inspekcija za cestovni promet. Istim Pravilnikom je unutar navedene inspekcije sistematizovano 7 radnih mjesta, od kojih 1 glavni i 6 kantonalnih inspektora za cestovni promet.

Javni konkurs za popunu dva radna mjesta kantonalnog inspektora za cestovni promet raspisan je 28.07.2010.godine. Njegovo provođenje je, neposredno nakon objavljivanja u sredstvima javnog informisanja bilo privremeno obustavljeno. Naime, nakon zatvaranja istog 19.08.2010.godine, pojavile su se nove okolnosti obustavljanja svih aktivnosti na provođenju javnih konkursa do daljnjeg, zbog pitanja ustavnosti Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine, u dijelu koji se odnosi na njegovu primjenu na kantone, gradove i općine.

U toku izvještajnog perioda okončana je konkursna procedura, tačnije 14.03.2011.godine, popunjena su dva radna mjesta kantonalnog inspektora za cestovni promet.

Inspekcija za cestovni promet nema popunjeno radno mjesto glavnog kantonalnog inspektora, te istom neposredno rukovodi pomoćnica direktora Sektora u čijem se sastavu nalazi ova vrsta inspekcije.

Kantonalni inspektori za cestovni promet su u ovom izvještajnom periodu, i pored činjenice da se kod navedenih kantonalnih inspektora radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, te da se na iste

odnosi odredba člana 32. stav 1. Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH („Sužbene novine FBiH”, br. 29/03, 23/04, 39/04 i 54/04), kojom je propisano da kada se radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, državni službenik prolazi period probnog rada, od mjeseca maja samostalno vršili neposredan inspekcijski nadzor.

Period probnog rada državnog službenika obuhvata period uvođenja u posao i period obavljanja dužnosti, a traje ukupno šest mjeseci.

Shodno navednoj zakonskoj odredbi, imenovanim kantonalnim inspektorima je dopunskim rješenjem direktora Uprave utvrđena obaveza probnog rada u trajanju od šest mjeseci, koji ističe dana 14.09.2011.godine.

Imajući u vidu naprijed navedeno s jedne strane, nagomilane probleme u ovoj oblasti, kao što je postojanje velikog broja lica koja nelegalno vrše javni prijevoz lica i stvari na području Zeničko-dobojskog kantona, s druge strane, te mali broj kantonalnih inspektora za cestovni promet, koji su počeli sa radom u ovoj Upravi 14.03.2011. godini, u ovom izvještajnom periodu smo se obratili Federalnoj upravi za inspekcijske poslove sa zahtjevom za nastavkom saradnje i u narednom periodu, u smislu angažovanja federalne saobraćajne inspekcije u kontroli obavljanja javnog prijevoza na području Zeničko-dobojskog kantona i pružanju pomoći u vršenju kontrola kantonalnim inspektorima za cestovni promet.

Na sastanku sa federalnim inspektorima za cestovni promet, održanom 28.03.2011.godine u sjedištu Uprave, dogovoreno je da u periodu uvođenja u posao, kantonalni inspektori za cestovni promet učestvuju u inspekcijskim kontrolama koje federalni saobraćajni inspektori u narednom periodu budu vršili na području Zeničko-dobojskog kantona.

U toku izvještajnog perioda, od datuma zasnivanja radnog odnosa 14.03.2011. godine, kantonalni inspektori za cestovni promet su se upoznavali sa dužnostima i obavezama državnih službenika, proučavali propise iz oblasti cestovnog prijevoza, te izlaskom na teren sa federalnim inspektorima u periodu od 28.03. do 30.04.2011.godine, prošli period uvođenja u posao.

Od mjeseca maja 2011. godine dva kantonalna inspektora za cestovni promet vršili su samostalno neposredan inspekcijski nadzor prema mjesečnim planovima rada kantonalne inspekcije za cestovni promet i u Operativnom planu provođenja aktivnosti pojačanog inspekcijskog nadzora u oblasti javnog prijevoza putnika i tereta u cestovnom prometu, po nalogu pomoćnice direktora i direktora Uprave.

Prioritetne aktivnosti kantonalne inspekcije za cestovni promet u ovom izvještajnom periodu bile su:

Represivni inspekcijski nadzor u cilju otkrivanja i sprječavanja tzv. „rada na crno“ u oblasti cestovnog prijevoza:

- otkrivanje i sankcionisanje fizičkih lica koja obavljaju nelegalan prijevoz putnika u vanlinijskom cestovnom prijevozu,
- otkrivanje i sankcionisanje prijevoznika koji posjeduju rješenje nadležnog organa za vršenje prijevoza za vlastite potrebe, a isti vrše suprotno rješenju, tj. trećim licima,

Pored navedenih prioritetnih aktivnosti, u ovom izvještajnom periodu kantonalna inspekcija za cestovni promet je kontinuirano provodila sljedeće aktivnosti:

- preventivni inspekcijski nadzor subjekata koji obavljaju javni prijevoz, u cilju utvrđivanja poštivanja odredbi Zakona o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine,
- inspekcijski nadzor prema podacima dostavljenim putem anonimnih prijava, pismenih predstavlki javnih prijevoznika, građana i drugih podnosilaca, te službenih zabilježki policijskih službenika MUP-a Zeničko-dobojskog kantona,
- kontrola izvršenja rješenja i postupanje po istim,

U periodu 01.05. do 31.12.2011. godine kantonalna inspekcija za cestovni promet izvršila je ukupno **427** inspekcijskih pregleda i to:

- Izvršene su **368** inspekcijske kontrole po nalogu pomoćnice direktora i direktora Uprave, od čega 223 kod pravnih lica i 145 kod fizičkih lica,
- Izvršeno je **59** kontrola izvršenja rješenja, od čega 36 kod pravnih i 23 kod fizičkih lica.

Planom rada planirano je izvršenje 286 inspekcijske kontrole u ovoj oblasti, a ostvareno je 427 inspekcijskih kontrola.

Razlog većeg broja izvršenih inspekcijskih pregleda u odnosu na planirani je pojačan inspekcijski nadzor u cilju otkrivanja i sprječavanja tzv. „rada na crno“, pojačan inspekcijski nadzor u cilju otkrivanja i

sankcionisanja subjekata koji ponavljaju prekršaje, organizovanje rada u ranim jutarnjim satima i u dane vikenda, kontrola posjedovanja dokumentacije u vozilu kako je naloženo Zakonom.

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola poduzete su sljedeće mjere:

- Doneseno je ukupno **167** rješenja, od čega: **67** rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, i **67** rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti;
- Izdato je **226** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **67.659,00 KM**, od kojih je do momenta izrade izvještaja naplaćeno 25.860,00 KM, a za 35 je zatraženo sudsko odlučivanje;
- Podnesena su **3** prijedloga za brisanje iz registra redova vožnje.
- Izdato **5** rješenja o isključenju vozila iz prometa uz obavezno izuzimanje registrarskih tablica i saobraćajne dozvole, o čemu se izdaje potvrda o oduzimanju.
- Izdato je **1** rješenje o udaljavanju vozača iz vozila

Zaprimljeno je ukupno **62** predstavlki i to: 38 službenih zabilješki policijskih službenika MUP-a Zeničko-dobojskog kantonam, 23 pismenih predstavlki od ostalih podnosilaca i 7 anonimnih predstavlki i iste su riješene u rokovima propisanim Zakonom o postupanju sa predstavkama i prijedlozima.

Kantonalni inspektori za cestovni promet u ovom izvještajnom periodu tri puta su zastupali Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove u prekršajnim postupcima pred Općinskim sudom u Zenici.

Inspekcija za cestovni promet prema planu rada imala je predviđeno 286 inspekcijskih pregleda.

Tabelarni prikaz rezultata rada 14.03. – 31.12.2011. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	427		novih pregleda		368	
			kontrola izvršenja rješenja		59	
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	134	rješenja o zabrani	67		
			rješenja o otklanjanju nedostataka	67		
			rješenja o upozorenju	-		
	ZPPP	-				
	ponuđeno sporazuma o sankciji	-	prihvaćeno	-		
			rok za prihvatanje u toku	-		
			odbijeno	-		
	izdato prekršajnih naloga	226	iznos izrečenih novčanih kazni: 67.659,00 KM			
	krivičnih prijava	-				
BROJ NELEGALNIH PRIJEVOZNIKA	40					
BROJ ISKLJUČENIH PRIJEVOZNIKA IZ PROMETA	5					
BROJ UDALJAVANJA VOZAČA IZ VOZILA	1					
BROJ PRIJEDLOGA ZA BRISANJE IZ REGISTRA	3					

Napomena: U nekoliko navrata ova inspekcija pokušala je da izvrši kontrolu izvršenja inspekcijskog rješenja kod lica, koja nemaju odobrenja za obaljanje javnog vanlijskog prijevoza putnika izdatog od nadežnog

općinskog organa Uprave, međutim navedena lica u rješenjima se nisu pojavljivala na terenu prilikom inspekcijskih kontrola, što je jedan od bitnih problema ove inspekcije.

b)Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti cestovnog prijevoza na području kantona nije zadovoljavajuće, s obzirom na probleme u ovoj oblasti, nagomilane u periodu od 15.06.2008. godine, kada su ukinute kantonalne inspekcije za cestovni promet, do 14.03.2011. godine, kada su popunjena dva radna mjesta kantonalnog inspektora za cestovni promet.

Postojanje velikog broja lica koja nelegalno vrše javni prijevoz putnika na području Zeničko-dobojskog kantona, posljedica je povećanog broja osoba bez zaposlenja, koji se odlučuju na nelegalan rad u oblasti javnog prijevoza, bez potrebnog odobrenja nadležnog općinskog organa.

Pored navedenog, subjekti koji posjeduju rješenje nadležnog općinskog organa za vršenje prijevoza za vlastite potrebe, učestvuju u javnom prijevozu stvari, tj. pružaju usluge trećim licima, suprotno izdatom rješenju, što takođe predstavlja nelojalnu konkurenciju registrovanim javnim prijevoznicima. Općinske službe, nadležne za izdavanje odobrenja za vršenje prijevoza za vlastite potrebe, veoma često izdaju rješenja kojim odobravaju vršenje prijevoza za vlastite potrebe, bez prethodnog utvrđivanja ispunjenosti potrebnih uslova za obavljanje te vrste javnog prijevoza. Ovaj problem je naročito izražen kod poljoprivrednih proizvođača.

Jedan od problema u ovoj oblasti je sve češća pojava taksi prijevoznika, koji posjeduju rješenje nadležnog organa i licencu za javni prijevoz na području jedne, a prijevoz obavljaju na području druge općine.

Broj kantonalnih inspektora za cestovni promet nije dovoljan, s obzirom na nagomilane probleme u ovoj oblasti. Kada je inspekcija za cestovni promet, tj. saobraćajna inspekcija postojala na općinskom nivou, na području 12 općina kantona radilo je 9 inspektora. Od 2002. godine, kada je formirana Kantonalna uprava za inspekcijske poslove, ove poslove su do 2008. godine obavljala 2 kantonalna inspektora. Nepostojanje kantonalne inspekcije za cestovni promet u periodu od 15.06.2008. godine do 14.03.2011. godine, ostavilo je negativne posljedice na stanje u ovoj oblasti. Popunjavanjem dva radna mjesta kantonalnih inspektora za cestovni promet, započelo se sa rješavanjem istih, ali su problemi u ovoj oblasti veoma kompleksni i dalje prisutni, obzirom da je potreban duži vremenski period za rješavanje istih. Posebno je potrebno istaknuti da je angažman dva kantonalna inspektora iz ove oblasti nedovoljan, te da je neophodno u što kraćem roku obezbijediti potrebne pretpostavke za povećanje broja inspektora.

5. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTE

a) Poduzete aktivnosti

Inspekcijski nadzor u oblasti cesta na području Zeničko-dobojskog kantona vrši jedan kantonalni inspektor.

U periodu 01.01. do 31.12.2011. godine izvršeno je ukupno **180** inspekcijskih kontrola, od čega: **77** redovnih inspekcijskih kontrola, **36** inspekcijskih kontrola po predstavkama i **67** kontrola izvršenja rješenja.

Struktura inspekcijskih pregleda prema predmetu pregleda je sljedeća: održavanje i izgradnja javnih cesta (42 pregleda), izgradnja objekata u pojasu javnih cesta (83 pregleda) i izvođenje ostalih radova uz ceste i na cestama (55 pregleda).

Prema Programu rada kantonalne inspekcije za ceste za 2011.godinu planirano je 176 inspekcijskih kontrola, a ostvareno je **180** kontrola.

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola poduzete su slijedeće mjere: doneseno **47** rješenja o otklanjanju nedostataka i izdato **19** prekršajnih naloga, u ukupnom iznosu izrečenih novčanih kazni od **17.200,00 KM**.

U izvještajnom periodu zaprimljene su **63** predstavke, po kojima je izvršeno 36 inspekcijskih kontrola, a po ostalim predstavkama nije vršena inspekcijska kontrola zbog nenadležnosti, te su proslijeđene na postupanje nadležnom organu. Kantonalni inspektor za ceste u ovom izvještajnom periodu je **dva** puta zastupao Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove u pokrenutim prekršajnim postupcima pred općinskim sudovima, u svojstvu predstavnika ovlaštenog organa.

Stanje u oblasti u kojoj nadzor vrši inspekcija za ceste u ovom izvještajnom periodu karakteriše sljedeće:

- nedosljedna primjena Zakona o cestama i podzakonskih propisa kojima je uređena ova oblast prilikom održavanja cesta,
- podnošenje velikog broja zahtjeva za legalizaciju nelegalno izgrađenih i postavljenih objekata i reklamnih natpisa u cestovnom pojasu,
- nezakonito vršenje određenih radnji na javnim cestama i oko njih, od strane raznih subjekata kao i od strane javnih preduzeća,
- nepostojanje dovoljne saradnje sa upraviteljima javnih cesta i subjektima koji vrše nadzor nad izvođenjem radova, koje se ogleda u nepostupanju istih po zahtjevima inspektora za ceste za dostavu podataka bitnih za inspekcijsku kontrolu, kao ni informacija o poduzetim mjerama i aktivnostima, te nevršenju poslova od strane upravitelja javnih cesta, koji su im Zakonom o cestama dati u nadležnost.

S obzirom na činjenicu da je veliki broj kontrolisanih subjekata podnio zahtjeve za legalizaciju bespravno izvedenih radova i uplatio naknadu za korištenje cestovnog zemljišta, u narednom periodu predstoji pojačana kontrola korištenja cestovnog zemljišta od strane korisnika, od kojih većina ne posjeduje rješenje o privremenom korištenju zemljišta.

Takođe će se kontrolisati izgradnja novih javnih cesta u dijelu koji se odnosi na posjedovanje zakonom propisane dokumentacije koju izvođači moraju posjedovati na gradilištu, kvalitet ugrađenih materijala kao i primjenu propisanih standarda, s obzirom da je uočeno da se od strane subjekata koji vrše stručno-tehnički nadzor vrše veliki propusti prilikom kontrole gradnje objekata, jer isti fizički nisu u mogućnosti izvršiti kvalitetan nadzor zbog velikog broja projekata na kojima vrše nadzor.

Upravitelji javnih cesta kantonalnoj inspekciji za ceste trebaju redovno dostavljati dokumentaciju vezanu za izvođenje radova na redovnom i vanrednom održavanju cesta (Plan redovnog i vanrednog održavanja cesta, Ugovore zaključene sa odabranim izvođačima), što će u narednom periodu poboljšati vršenje inspekcijskog nadzora u ovom segmentu kontrole.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2011. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	180		novih pregleda	113
			kontrola izvršenja rješenja	67
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	47	rješenja o zabrani	-
			rješenja o otklanjanju nedostataka	47
			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	-		
	izdato prekršajnih naloga	19	iznos izrečenih novčanih kazni: 17.200,00 KM	

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao bitni razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti cesta jesu:

- nedovoljno provođenje mjera zaštite javnih cesta od strane upravitelja javnih cesta (zaštita od prekomjernog opterećenja, zaštita cesta od prekomjerne upotrebe i vršenje mjerenja ukupne mase i osovinskog opterećenja na javnim cestama a zbog nedostatka materijalno-tehničkih sredstava i ljudstva kod upravitelja javnih cesta),
- kategorizacija postojećih cestovnih pravaca (pojedine ceste ne ispunjavaju minimum uslova da bi se uvrstile u rang određenih cesta, do danas ovoj inspekciji nije dostavljen niti jedan akt ili odluka o kategorizaciji pojedinih javnih cesta od strane općina u skladu sa članom 9. Zakona o cestama pa predlažemo iniciranje problematike prema zakonodavcu Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija koje uređuje oblast nove kategorizacije javnih cesta),
- izgradnja objekata u cestovnom pojasu kao i priključaka objektima sa lokalnih i regionalnih cesta, bez potrebnih saglasnosti nadležnih organa,
- nezakonito postavljanje raznih reklamnih i drugih panoa u cestovnom pojasu, (ne postojanje evidencije odnosno saobraćajnih projekata kod upravitelja javnih cesta),
- nezakonito vršenje radova na prosjecanju kolovoza javnih cesta te postavljanje instalacija u trup cesta,
- neprovođenje postojeće zakonske regulative koja reguliše oblast cesta (Zakon o cestama i pravilnici doneseni na osnovu istoga),
- nepostojanje projekata, informacionog sistema javnih cesta kao i katastra cesta sa ucrtanim objektima na istima te postojećom signalizacijom, uslijed čega je veoma otežano vršiti inspeksijske kontrole na javnim cestama,
- sporost u rješavanju drugostepenih organa (donošenje rješenja po žalbama), kao i nadležnih sudova (vođenje prekršajnih postupaka),

Prijedlozi i mjere za poboljšanje stanja u oblasti cesta su sljedeće:

- učestala saradnja organa nadležnih za poslove cesta sa inspekcijom za ceste, odnosno razmjena informacija između istih, dostavljanje akata kojima se reguliše oblast cesta nadležnim organima (zaključeni Ugovori sa izvođačima, planovi za redovno i vanredno održavanje cesta, nalozi za hitne intervencije, planovi ulaganja sredstava),
- izdvajanje većih novčanih sredstava za postojeće cestovne pravce (za sanaciju i rekonstrukciju, odnosno investiciono i redovno održavanje regionalnih cesta),
- asfaltiranje dionica javnih cesta sa makadamskim zastorom, kako bi se obezbijedili bolji uslovi odvijanja saobraćaja na istima,
- pojačanje nadzora od strane nadležnih organa nad izvođenjem radova na javnim cestama (naročito nad izvođenjem radova na redovnom održavanju regionalnih cesta kao i vanrednim ulaganjima u iste, te nad izgradnjom novih cesta),
- dosljedna primjena postojećih propisa (Zakona o cestama i donesenih podzakonskih akata-Pravilnika koji regulišu oblast javnih cesta) od strane svih koje na to Zakon obavezuje.

6. KANTONALNA ELEKTROENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Inspekcijski nadzor u oblasti elektroenergetike na području Zeničko-dobojskog kantona vrši jedan kantonalni inspektor.

Prema Programu rada kantonalne elektroenergetske inspekcije za 2011.godinu planirano je 247 inspekcijskih pregleda (111 redovnih inspekcijskih kontrola i kontrola izvršenja rješenja i 136 pregleda-revizija glavnih projekata u postupku dobijanja građevinske dozvole), a ostvareno je ukupno **311** inspekcijskih pregleda, od čega: **79** redovnih inspekcijskih kontrola, **19** inspekcijskih kontrola po predstavkama, **67** kontrola izvršenja rješenja i **146** pregleda-revizija glavnih projekata u postupku dobijanja građevinske dozvole i ovjera pregledanih projekata. Razlika između planiranog i izvršenog broja inspekcijskih kontrola je nastala zbog većeg broja utvrđenih nedostataka prilikom izvršenih inspekcijskih kontrola, pri čemu je donesen veći broj rješenja kojim se nalaže otklanjanje utvrđenih nedostataka, a zbog čega je ostvaren i veći broj kontrola izvršenja rješenja.

U ovom izvještajnom periodu zaprimljeno je **20** predavki kupaca električne energije na kvalitet električne energije i isporučioa iste, na ugrožavanje elektroenergetskih objekata.

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola poduzete su slijedeće mjere: doneseno je ukupno **64** rješenja, od čega: **62** rješenja o otklanjanju nedostataka i **2** rješenja o upozorenju, te izdata **2** prekršajna naloga u ukupnom iznosu izrečenih novčanih kazni od **3.300,00 KM**

Za **146** pregleda-revizija glavnih projekata u postupku dobijanja građevinske dozvole i ovjera pregledanih projekata, izdato je **126** izvještaja o usklađenosti glavnih projekata sa zakonima i izvršena ovjera istih, a 20 ih je vraćeno radi usklađivanja sa zakonima i propisima iz oblasti elektroenergetike. Uplaćena taksa za pregled glavnih projekata iznosi **14.520,00 KM**, i ista se ne uplaćuje za ponovne preglede.

Neispravnost elektroenergetskih objekata i postrojenja predstavlja opasnost po ljudske živote i materijalna dobra.Obzirom na navedeno i činjenicu da su subjekti kontrole svjesni te opasnosti , ispostavljena Rješenja za otklanjanje utvrđenih nedostataka na elektroenergetskim objekatima i postrojenjima se u cjelosti izvršavaju.

Stanje u oblasti elektroenergetike u 2011.godine nije bitnije promijenjeno u odnosu na stanje u prethodnoj godini. Najkritičnija su i dalje elektroenergetska postrojenja naponskog nivoa 0,4 kV i 10 (20) kV. Elektroenergetska oprema se neadekvatno održava, zakonom definisana ispitivanja elektroenergetske opreme i mjere zaštite se ne provode u rokovima definisanim u važećim tehničkim propisima.

Zbog povećanih investicija ED-ZE, izgradnjom novih 10/20/0,4 kV trafo-stanica (krajnjih i prolaznih) sa priključnim SN vodovima uključenih u energetske sistem, izgradnjom novih magistralnih vodova, te rekonstrukcijom postojeće NN mreže, kvantitet i kvalitet isporučene energije kupcima je u znatnoj mjeri poboljšan.

Pogonska i tehnička dokumentacija elektroenergetskih objekata je nepotpuna, neažurirana, neusklađena sa zakonima i tehničkim propisima. Izražen je problem građevinskih NN priključaka i NN priključaka za izgrađene objekte bez potrebne dokumentacije. Izmjenom Općih uslova za isporuku električne energije vrši se priključak objekata bez građevinske dozvole, što je u suprotnosti s odredbama Zakona o električnoj energiji ("Sl. novine FBiH", br. 41/02) i Zakona o elektroenergetskoj inspekciji ("Sl. novine Zedokantona", br. 13/03).

Glavni projekti, koji po Zakonu o elektroenergetskoj inspekciji u postupku dobijanja građevinske dozvole podliježu pregledu usklađenosti sa važećim propisima i zakonima iz oblasti elektroenergetike, se zbog neusklađenosti sa istim, vraćaju podnosiocu zahtjeva za pregled radi otklanjanja nedostataka, tako da se pregled istih vrši po dva ili tri puta, a naplaćuje samo jedna taksa za pregled.

U ovom izvještajnom periodu u oblasti elektroenergetike na području Zeničko-dobojskog kantona evidentan je:

- veći broj subjekata koji su izgradnjom objekata (stambenih i poslovnih) ili izvođenjem nedozvoljenih radnji ugrozili NN i VN mrežu, čime su doveli u opasnost ljudske živote i mogućnost nastanka velikih materijalnih šteta,

- nedostatak planova razvoja elektrodistributivne mreže usklađen sa regulacionim planovima općina i Kantona,
- veliki broj subjekata koji su stavljeni u upotrebu, bez upotrebne dozvole, na osnovu rješenja o ispunjavanju minimalno tehničkih uslova za početak rada,
- kompenzacija reaktivne energije se i dalje ne provodi u skladu sa zakonskom regulativom, što utiče na gubitke električne energije, a time i na ukupan kvalitet elektroenergetskog sistema,
- problem identifikacije kupaca koji pripadaju energetsom području JP EP HZ HB –područje Centar za područje Novog Šehera - TP “Mahala”, koji su evidentirani u bazi kupaca JP EP BiH. Nove kupce na magistralne vodove priključuje JP EP BiH, uz pribavljanje elektroenergetske saglasnosti vlasnika NNMe (JP EP HZ HB - područje Centar). Zbog nedefinisanih odnosa između dvije navedene distribucije, otežano je vršenje inspeksijskog nadzora i provođenje mjera kantonalnog elektroenergetskog inspektora na navedenom energetsom području.

U cilju što kvalitetnijeg sprovođenja nadzora u ovom periodu nastavljeno je ažuriranje podataka za stvaranje kvalitetne baze podataka o lokacijama postrojenja i objekata.

Provedene su aktivnosti na izradi ček lista i prateće dokumentacije za ček liste „E inspektor” i izvršena obuka za korištenje softvera za „E inspektore”.

Kršenje propisa iz oblasti elektroenergetike je posljedica nepoznavanja zakonske regulative od strane subjekata kod kojih se vrši inspeksijska kontrola, što se ne odnosi na ED-Zenica. Kod ovog subjekta nepoštivanje propisa iz oblasti elektroenergetike posljedica je lošeg planiranja sredstava za održavanje, investicije i ulaganja u opremu i mjerne uređaje.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2011. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	311		novih pregleda	98
			kontrola izvršenja rješenja	67
			pregleda-revizija gl.projekata u postupku dobijanja građevinske dozvole	146
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	64	rješenja za obustavu izvođenja radova	-
			rješenja o otklanjanju nedostataka	62
			rješenja o upozorenju	2
			rješenja za isključenje EEO iz EES – stavljanje van upotrebe EEO	-
	izdato prekršajnih naloga	2	iznos izrečenih novčanih kazni: 3.300,00 KM	
	izdato izvještaja o usklađenosti gl.projekata sa zakonima i ovjera pregledanih projekata		126	
	povrat projekata radi usklađivanja sa zakonima i propisima iz oblasti elektroenergetike		20	
Upłaćena taksa za pregled gl.projekata	14.520,00 KM			

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na stanje u oblasti elektroenergetike negativno se odražava sljedeće:

- Do danas nisu doneseni pravilnici, definisani u završnim odredbama Zakona o elektroenergetskoj inspekciji, zbog čega se pojedine odredbe Zakona o elektroenergetskoj inspekciji ne mogu provoditi (npr. “Pregled opreme koja se uvozi iz drugih zemalja”);
- Član 36. stav 2. alineja 1. Zakona o građenju je u suprotnosti sa tehničkim propisima iz oblasti elektroenergetike. Istim članom su generalizirani svi NN priključci za objekte koji posjeduju odobrenje za građenje;
- Na stanje u oblasti negativno se odražava i nizak iznos propisanih novčanih kazni, kao i nepostojanje sankcija po kantonalnom Zakonu o elektroenergetskoj inspekciji za fizička i pravna lica za prekršaje ugrožavanja EEO, a koji su definisani Zakonom o električnoj energiji (Sl. novine FBiH broj 41/02)
- Neusklađenost rada nadležnih općinskih službi, kantonalnih ministarstava i elektrodistributivnih preduzeća u postupku izdavanja urbanističke dozvole na lokaciju, zbog čega dolazi do izgradnje objekata u zaštitnim zonama i do ugrožavanja sigurnosti šireg trafo-područja.

7. KANTONALNA TERMOENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Inspeksijski nadzor u oblasti termoeenergetike na području Zeničko-dobojskog kantona vrši jedan kantonalni inspektor.

Prema Programu rada termoeenergetske inspekcije za 2011. godinu planirano je 168 inspeksijskih pregleda, a ostvareno je ukupno **237** inspeksijskih pregleda, od čega **126** redovnih pregleda, **31** kontrola izvršenja rješenja i **80** pregleda tehničke-atestne dokumentacije i projekata sa ispitnim protokolima i atestima.

Razlog većeg broja izvršenih inspeksijskih pregleda u odnosu na planirani, je rezultat dobre organizovanosti i pripremljenosti postrojenja od strane vlasnika, te pojačane aktivnosti ove inspekcije i rad u dane vikenda.

Na osnovu utvrđenog stanja poduzete su sljedeće mjere: doneseno je ukupno **199 rješenja**, od čega **161** rješenje sa odobrenjem za dalji rad, **5** rješenja sa zabranom rada (zbog utvrđenih neispravnosti na postrojenjima) i **33** rješenja sa rokom izvršenja. Izdato je **11** uvjerenja za novoizgrađene posude pod pritiskom. U toku izvještajnog perioda pregledano je **1385** različitih termoeenergetskih postrojenja i posuda pod pritiskom, od kojih se najveći broj odnosi na pokretne plinske boce i termoeenergetska postrojenja.

Otvoreno je i formirano **136** “isprava” za nove tlačne posude. Za izdata rješenja i uvjerenja uplaćeno je **2.100,00 KM** administrativne takse.

Inspeksijski pregledi su vršeni kao redovni pregledi i pregledi po podnesenim zahtjevima vlasnika-korisnika termoeenergetskih postrojenja za inspeksijsku kontrolu i ispitivanje radi utvrđivanja ispravnosti termoeenergetskih postrojenja, kojih je u ovom izvještajnom periodu bilo ukupno 32.

Kao i u prethodnoj godini, posebne aktivnosti kantonalne termoeenergetske inspekcije u 2011. godine bile su usmjerene na praćenju realizacije Zaključka Vlade FBiH br. 488/08, od 15.04.2008. godine, koji se odnosi na zabranu korištenja plinskih boca za propan-butan starijih od 30 godina.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2011. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	237		redovnih pregleda	126
			kontrola izvršenja rješenja	31
			pregled projekata	80
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	199	rješenja za dalji rad	161
			rješenja sa zabranom rada	5
			rješenja sa rokom izvršenja	33
	uvjerenja	11		
broj ukupno pregledanih termoenergetskih postrojenja	1385			
broj izdatih isprava	136			
uplaćena taksa za izdata rješenja	2.100,00 KM			

Iz gore navedenih podataka uočava se trend smanjenja korištenja termoenergetskih postrojenja opasnih po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara (u izvještajnom periodu donesena svega 5 rješenja o zabrani koištenja postrojenja), a da je povećan broj postrojenja sa utvrđenim nedostacima, za koje su donesena rješenja sa utvrđenim rokom za otklanjanje istih. Navedeno upućuje na činjenicu da se sve više upotrebljavaju dotrajala postrojenja, koja s vremenom postaju opasnija za korištenje. Iz tog razloga skraćuju se intervali redovnih pregleda i ispitivanja u cilju blagovremenog i preventivnog održavanja postrojenja prema tehničkim propisima, tvorničkim uputstvima i odgovarajućim pravilnicima, čime se sprječava mogućnost eksplozija sa najtežim posljedicama.

I pored navedenog, dešavaju se eksplozije i požari na plinskoj instalaciji zbog propuštanja i slabog zaptivanja na armaturama i spojevima, koji su izvan sklopa tlačnog postrojenja i domena inspeksijskog nadzora i kontrole.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Nedostatak zakonske regulative usklađene sa evropskim standardima i propisima negativno utiče i otežava rad ovoj inspekciji. Naročite poteškoće zbog navedenog nedostatka, odnose se na uvezena postrojenja iz zemalja evropske unije, po pitanju obavezne tehničke i opće dokumentacije, različitih termina (rokova) redovnih inspeksijskih pregleda i vrsta pregleda.

Zakon o termoenergetskoj inspekciji („Sl.list R BiH“, broj: 13/94) i pravilnici koji se primjenjuju prilikom pregleda i ispitivanja termoenergetskih postrojenja, su iz perioda 90-tih godina i ranije, što negativno utiče na stanje u oblasti i otežava rad termoenergetskoj inspekciji.

U članu 7. Zakona o termoenergetskoj inspekciji (“Sl.list R BiH”, broj:13/94) je propisano da je u radu komisije za tehnički prijem termoenergetskog postrojenja obavezno prisustvo nadležnog termoenergetskog inspektora. Navedena zakonska odredba se ne poštuje, što za posljedicu ima često poništavanje izdatih rješenja o upotrebi.

Od posebnih problema i dalje je prisutan problem pokretnih plinskih boca težine 3, 5 i 10 kg sa starosnim vijekom preko 30 godina.

Navedene boce su od strane termoenergetske inspekcije po Zaključku Vlade FBiH broj: 489/08 od 15.04.2008.godine stavljene van funkcije. Po istom Zaključku Vlada FBiH je predložila zabranu uvoza plinskih boca starijih od 10 godina. Takva odluka nije primjenjiva, jer Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije nije pokrenulo inicijativu za donošenje propisa na nivou Bosne i Hercegovine o ograničenju uvoza takvih posuda, niti je donesen federalni zakona o posudama pod pritiskom, koji bi bio usaglašen sa standardima EU.

Sve prisutniji problem je ugradnja pokretnih nadzemnih i stabilnih podzemnih plinskih rezervoara za propan-butan gas, bez prethodno obezbjeđenih urbanističkih saglasnosti i građevinskih dozvola i posebne saglasnosti od strane nadležne inspekcije za protu požarna i eksplozivna sredstva.

Takođe se može konstatovati da nije ostvarena saradnja sa općinskim organima nadležnim za izdavanje odobrenja za građenje i nadležnim općinskim građevinsko-urbanističkim službama. Naime, kod izdavanja odobrenja za građenje objekata koji u svom sastavu sadrže i termoeenergetsko postrojenje, pored ostalih saglasnosti, investitora treba obavezati da obezbijedi i termoeenergetsku saglasnost, u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

8. KANTONALNA RUDARSKO-GEOLOŠKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Inspekcijski nadzor u rudarsko-geološkoj oblasti na području Zeničko-dobojskog kantona vrši jedan kantonalni inspektor.

Aktivnosti rudarsko-geološkog inspektora u ovom izvještajnom periodu bile su usmjerene na:

- inspekcijski nadzor subjekata koji imaju odobrenje za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa,
- inspekcijski nadzor lokaliteta/pozajmišta nelegalne i neplanske eksploatacije stijenskog materijala.

Pored navedenih aktivnosti, kantonalni rudarsko-geološki inspektor je u ovom izvještajnom periodu:

- izvršio stručne preglede i analize 11 godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protivpožarne i higijensko-tehničke zaštite za 2010. godinu subjekata iz nadležnosti rudarsko-geološke inspekcije, sa naglaskom na stanje zaštite na radu po svakom pojedinom subjektu kontrole,
- izvršio kontrolu 15 subjekata koji imaju odobrenje za eksploataciju mineralnih resursa, u dijelu koji se odnosi na obavezu sačinjavanja i dostavljanja godišnjih izvještaja o stanju rezervi mineralnih resursa Ministarstvu za privredu/gospodarstvo Zeničko-dobojskog kantona, sa stanjem 31.12.2010.godine, i dijelu koji se odnosi na stanje rezervi po elaboratima o rezervama na ležištima mineralnih resursa, koji se po kantonalnom Zakonu o istraživanjima i eksploataciji mineralnih resursa izrađuju svakih sedam godina po dobijanju odobrenja za eksploataciju mineralnih resursa.

Inspektor je izvršio **1** uviđaj povodom prijavljene nesreće na poslu, prilikom kojih je 1 zaposlenik pretrpio teže povrede na radu.

S obzirom da je na osnovu ranijeg iskustva u radu utvrđeno da pojedini subjekti nelegalnu i neplansku eksploataciju stijenskog materijala najčešće vrše u dane vikenda, kada ne radi kantonalni rudarsko-geološki inspektor, jer to nije redovno radno vrijeme državnih službenika, u ovom izvještajnom periodu po nalogu Pomoćnika direktora Uprave, kantonalni rudarsko-geološki inspektor je vršio inspekcijski nadzor i u dane vikenda.

U periodu 01.01. do 31.12.2011.godine izvršeno je **160** inspekcijskih kontrola, od čega:

- **54** kontrola subjekata koji imaju odobrenja za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa (51 redovnih, 2 po predstavi i 1 nakon izvršenog uviđaja povodom prijavljene nesreće na poslu),
- **23** kontrola izvršenja rješenja i
- **83** inspekcijskih kontrola lokaliteta/pozajmišta nelegalne i neplanske eksploatacije stijenskog materijala (68 redovnih i 15 po predstavkama).

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola poduzete su sljedeće mjere:

- doneseno je ukupno **17**, od čega: **13** rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, i **4** rješenja o zabrani (od kojih 3 rješenja o zabrani izvođenja radova i 1 rješenje o zabrani dopreme goriva na etaže kamenoloma uz upotrebu vozila),
- **5** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka,
- potpisan **1** sporazum o sankciji,
- izdata su **22** prekršajna naloga u ukupnom iznosu izrečenih novčanih kazni od **10.750,00 KM**,

Programom rada za 2011. godinu planirano je ukupno 157 inspekcijskih pregleda.

Kantonalni rudarsko-geološki inspektor je u ovom izvještajnom periodu **9** puta zastupao Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove u prekršajnim postupcima pokrenutim pred Općinskim sudovima, po ranije podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka ili izdatim prekršajnim nalogima, za koje je zatraženo sudske odlučivanje.

U izvještajnom periodu zaprimljeno je ukupno **17** predstavki i to: 2 anonimne predstavke, 2 predstavke od MZ „Mošćanica“ Zenica, 3 predstavke građana, 6 predstavki preduzeća, 1 predstavka općine Kakanj i 3 predstavke Kantonalne uprave za šumarstvo Zenica, Odjeljenje Zavidovići, od kojih je 15 riješeno u rokovima propisanim Zakonom o postupanju sa predstavkama i prijedlozima, a 2 su zbog nenadležnosti proslijeđene stvarno nadležnom organu Federalnoj upravi za inspekcijske poslove.

Redovne inspekcijske kontrole vrše se kod 18 subjekata, koji imaju odobrenja za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa. Inspekcijskim kontrolama utvrđeno je da jedan broj subjekata radove eksploatacije ne izvodi duži vremenski period, a jedan broj povremeno na kraći vremenski period obustavlja izvođenje radova, te se prema istim u slučaju kršenja propisa poduzimaju mjere i radnje u skladu sa Zakonom.

Na teritoriji Kantona nalazi se oko 25 lokaliteta na kojima se povremeno vrši nelegalne eksploatacija mineralnih resursa (uglavnom krečnjaka, serpentinita i drugog stijenskog materijala), od strane privrednih subjekata i fizičkih lica. Najočitiji primjeri su: „Trebačko brdo“ i „Crni Vrh“ u općini Tešanj, „Bistrica-Ravne“ i putni pravac Tešanj-Noví Šeher u općini Maglaj, „Kamenica“, „Marići“, „Ravne“, „Polje“ i „Krajnici“ u općini Zavidovići, „Klečala“ i „Kremenac“ u općini Olovo.

Kantonalnim Zakonom o istraživanjima i eksploataciji mineralnih resursa nije propisana pravna situacija vršenja eksploatacije mineralnih resursa od strane fizičkih lica, zbog čega inspektor nije mogao prema tim licima poduzimati upravne i kaznene mjere, što je imalo za posljedicu kontinuirano vršenje bespravne eksploatacije stijenskog materijala od strane fizičkih lica (lokaliteti „Trebačko brdo“-Tešanj, „Polje-Podvolujak“-Zavidovići, „Kremenac“ - Olovo).

Donošenjem Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Ze-do kantona“, broj 6/11), propisane su upravne i prekršajne mjere prema fizičkim licima koja obavljaju djelatnost bez odobrenja nadležnog organa.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2011. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	160		subjekata u nadležnosti	54
			kontrola izvršenja rješenja	23
			kontrola aktivnosti po poznatim lokalitetima	83
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	17	rješenja o zabrani	4
			rješenja o otklanjanju nedostataka	13
			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	5		
	ponuđeno sporazuma o sankciji	1	Prihvaćeno (u ukupnoj vrijednosti 2.200,00 KM)	1
			rok za prihvatanje u toku	-
			odbijeno	-
	izdato prekršajnih naloga	22	iznos izrečenih novčanih kazni: 10.750,00 KM	
	krivičnih prijava	-		

Tokom izvještajnog perioda utvrđeno je smanjenje aktivnosti otkopavanja stijenskog materijala od strane pravnih lica u pojasu šuma. Inspekcijskom kontrolom utvrđeno je da je d.o.o. „ŠPD ZDK“ Zavidovići potpisala 1 ugovor o korištenju stijenskog materijala iz pojasa šuma, i to za općinu Vareš. Sve izmjene stanja na lokalitetima/pozajmištima nelegalne i neplanske eksploatacije stijenskog materijala se evidentiraju zapisnikom o inspekcijskoj kontroli. Po potrebi, u cilju daljeg procesuiranja, traže se dodatne informacije od strane policijskih službenika MUP-a Zeničko-dobojskog kantona, odjeljenja Kantonalne uprave za šumarstvo i općinskih službi.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kantonalni rudarsko-geološki inspektor vrši nadzor u oblasti rudarstva i geologije po Zakonu o istraživanjima i eksploataciji mineralnih resursa („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 13/00 i 03/08). Navedeni Zakon ne propisuje zabranu vršenja eksploatacije mineralnih resursa od strane fizičkih lica, niti prekršajne sankcije za takva postupanja. Iz navedenih razloga kantonalni rudarsko-geološki inspektor nije u mogućnosti poduzimati bilo kakve mjere prema fizičkim licima, što za posljedicu ima kontinuirano vršenje bespravne eksploatacije stijenskog materijala od strane fizičkih lica (npr. lokaliteti “Trebačko brdo”-Tešanj, i “Kremenac”-Olovo). Nastojeći da se navedena pravna situacija propiše zakonom, odnosno da se zakonom zabrani nelegalna eksploatacija fizičkim licima i propiše prekršajne kazne, nekoliko puta smo nadležnom ministarstvu dostavljali inicijativu za izmjenu i dopunu kantonalnog Zakona o istraživanjima i eksploataciji mineralnih resursa, ali do sada naša inicijativa nije realizovana.

S obzirom da je donesen Zakon o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zedo kantona”, broj 6/11), a u kojem su propisane upravne i prekršajne mjere prema fizičkim licima koja obavljaju djelatnost bez odobrenja nadležnog organa, inspektor postupa shodno pomenutom Zakonu prema fizičkim licima koja zatekne u vršenju eksploatacije stijenskog materijala na području kantona.

Pored nelegalne eksploatacije od strane fizičkih lica, koja se vrši i pomoću mehanizacije, razlog koji se negativno odražava na stanje u ovoj oblasti je i povremena nelegalna eksploatacija mineralnih resursa, od strane privrednih društava na pozajmištima stijenskog materijala u pojasu šumskog zemljišta, prema kojima inspektor poduzima zakonom propisane mjere.

Za poboljšanje stanja u ovoj oblasti, neophodno je izvršiti usaglašavanje kantonalnog Zakona sa novim Zakonom o rudarstvu Federacije BiH („Službene novine FBiH”, broj: 26/10) i Zakonom o geološkim istraživanjima Federacije BiH („Službene novine FBiH”, broj: 9/10). Isto tako, blagovremenim obavještanjem kantonalnog rudarsko-geološkog inspektora i poduzimanjem odgovarajućih zakonskih mjera od strane šumskih čuvara, može se doprinijeti suzbijanju nelegalnog otkopavanja stijenskog materijala od strane pravnih i fizičkih lica u pojasu šuma.

III SEKTOR ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE, ŠUMARSTVA, VETERINARSTVA, ZDRAVSTVA, URBANIZMA I EKOLOGIJE

U sastavu Sektora za inspekcijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije, nalazi se 12 vrsta kantonalnih inspekcija.

*Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen *Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove*

Red. broj	NAZIV INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	postojeći broj izvršilaca	prema Pravilniku*
1.	Kantonalna poljoprivredna inspekcija	glavni kantonalni poljoprivredni inspektor	1	1
		kantonalni poljoprivredni inspektor	1	2
2.	Kantonalna vodna inspekcija	glavni kantonalni vodni inspektor	-	1
		kantonalni vodni inspektor	2	3
3.	Kantonalna šumarska inspekcija	kantonalni šumarski inspektor	2	4
4.	Kantonalna lovna inspekcija	kantonalni lovni inspektor	-	1
5.	Kantonalna inspekcija zaštite prirode	kantonalni inspektor zaštite prirode	-	1
6.	Kantonalna inspekcija zaštite okoline	kantonalni inspektor zaštite okoline	2	3
7.	Kantonalna urbanistička inspekcija	glavni kantonalni urbanistički inspektor	-	1
		kantonalni urbanistički inspektor	-	2
8.	Kantonalna građevinska inspekcija	kantonalni građevinski inspektor	1	4
9.	Kantonalna veterinarska inspekcija	glavni kantonalni veterinarski inspektor	1	1
		kantonalni veterinarski inspektor	7	7
10.	Kantonalna zdravstvena inspekcija	kantonalni zdravstveni inspektor	-	1
11.	Kantonalna sanitarna inspekcija	glavni kantonalni sanitarni inspektor	-	1
		kantonalni sanitarni inspektor	1	6
12.	Kantonalna farmaceutska inspekcija	kantonalni farmaceutski inspektor	-	1
UKUPNO:			18	40

Sektorom rukovodi pomoćnica direktora. Od gore navedenih inspekcija predviđeno je da 5 imaju glavnog kantonalnog inspektora (poljoprivredna, vodna, urbanistička, veterinarska i sanitarna). Trenutno je popunjeno radno mjesto glavnog kantonalnog poljoprivrednog inspektora i glavnog kantonalnog veterinarskog inspektora. Ostale navedene inspekcije nemaju glavnog kantonalnog inspektora i njima neposredno rukovodi pomoćnica direktora.

1. KANTONALNA POLJOPRIVREDNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Kantonalna poljoprivredna inspekcija ima dva izvršioca, od kojih je jedan glavni kantonalni poljoprivredni inspektor. Programom rada, za period 01.01. do 31.12.2011. godine planirano je izvršenje 165 inspekcijskih pregleda, a izvršen ukupno **201** inspekcijski pregled, od čega **143** redovne inspekcijske kontrole, **19** kontrola po zaprimljenim predstavkama i **39** kontrola izvršenja rješenja. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola, doneseno je **47** rješenja, podneseno **9** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i izdat **51** prekršajni nalog, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **13.700,00 KM**.

U izvještajnom periodu inspekcijski nadzor se, u najvećem dijelu, vršio u oblasti prometa sjemena i sadnog materijala, a posebno u mjesecu martu i aprilu, zbog početka proljetne sjetve. U skladu sa članovima 21., 25. i 26. stav 2. i 6. Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja, kontrolisano je da li trgovci (trgovačke radnje, tržišni centri i dr. pravna lica) ispunjavaju propisane uslove, u smislu registracije kod nadležnog suda za obavljanje navedene djelatnosti, zapošljavanja stručnih lica i obezbjeđivanja deklaracije uz otpremnicu i deklaracije na ambalaži. Po osnovu naprijed navedenog, kantonalna poljoprivredna inspekcija je donijela 14 rješenja, od kojih 9 kod pravnih i 5 kod fizičkih lica, izdala 8 prekršajnih naloga (6 fizičkim i 2 pravnim licima) i podnijela 1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, fizičkom licu zbog ponavljanja istog prekršaja. Inspekcijski nadzor se vršio i u oblasti prometa sjemena poljoprivrednog bilja, shodno Naredbi Agencije za sigurnost hrane o povlačenju sa tržišta Bosne i Hercegovine, privremenoj zabrani uvoza u Bosnu i Hercegovinu i prevoza kroz Bosnu i Hercegovinu sjemena piskavice, te određenih vrsta sjemena i mahunarki porijeklom iz Egipta. Prilikom inspekcijskih kontrola utvrđeno je da u prometu nema sjemena porijeklom iz Egipta. Takođe napominjemo da inspekcijskim pregledima izvršenim prije dostavljanja naprijed navedene Naredbe, kantonalna poljoprivredna inspekcija nije zapazila promet sjemena porijeklom iz Egipta.

Inspekcijski nadzor se vršio i u oblasti prometa mineralnih đubriva u skladu sa članom 29. Pravilnika o uslovima za stavljanje u promet, kvalitetu i kontroli kvaliteta mineralnih đubriva, te skladištenju i rukovanju mineralnim đubrivom. Utvrđeno je da se mineralna đubriva ne skladište u natkrivenom skladištu, što je suprotno odredbama navedenog Pravilnika, te je po tom osnovu doneseno 6 rješenja (5 pravnim licima i 1 fizičkom licu).

U izvještajnom periodu, aktivnosti po osnovu Zakona o poljoprivrednom zemljištu su se uglavnom svodile na kontrolu odredaba koje se odnose na promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta i plaćanja naknada za isto. Utvrđeno je da se poljoprivredno zemljište koristi u nepoljoprivredne svrhe, prije pribavljanja poljoprivredne saglasnosti nadležnog kantonalnog ministarstva. Po tom osnovu je doneseno 8 rješenja (1 pravnom i 7 fizičkim licima) i izdata 2 prekršajna naloga, zbog neizvršenja rješenja (pravnom i odgovornom licu). Prilikom kontrole izvršenja rješenja, kod 5 subjekata utvrđeno je da je postupljeno po rješenju - pribavljena poljoprivredna saglasnost, izvršena uplata naknade u iznosu 4.759,70 KM.

Po osnovu ovog Zakona, nastavit će se aktivnosti na kontroli odredaba koje tretiraju pitanja nomađenja stoke na poljoprivrednom zemljištu. Ostvarena je zadovoljavajuća saradnja sa policijskim upravama i stanicama Ministarstva unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona vezano za navedene poslove. Neposredan inspekcijski nadzor se vrši u posebnim situacijama – kad službenici MUP-a nisu u mogućnosti da sami, na osnovu činjenica utvrđenih na licu mjesta, sačine službene zabilješke, koje će se moći upotrijebiti kao dokaz o prekršaju. Utvrđeno je da držaoci stoke nemaju zaključen ugovor sa zakupodavcem zemljišta za ispašu stoke, te su po tom osnovu donesena 2 rješenja i izdat 1 prekršajni nalog.

U saradnji sa Ministarstvom za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona, a u skladu sa Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju izvršena je kontrola na licu mjesta potencijalnih korisnika (metodom slučajnog uzorka) za ostvarenje prava na federalni novčani poticaj u animalnoj i biljnoj proizvodnji. Utvrđeno je da je proizvodnja zasnovana u skladu sa Pravilnikom.

U izvještajnom periodu, u skladu sa Zakonom o zaštiti zdravlja bilja, a po zahtjevu federalne poljoprivrede inspekcije, izvršena je kontrola prometa merkantilnog krompira u "Robot General Trading" d.o.o. Sarajevo, PJ Kakanj, dostavljen po računu broj: 408/2011 od 27.04.2011. godine, od PZ VIP Krajina

p.o. Laktaši. Zapisnik o inspekcijkoj kontroli, izvršenoj dana 10.05.2011. godine, sa utvrđenim činjeničnim stanjem je proslijeđen federalnoj poljoprivrednoj inspekciji.

Predmet kontrole u izvještajnom periodu je bio i kontrola subjekata koji vrše promet sredstava za zaštitu bilja, u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina koji ugrožavaju cijelu zemlju. Inspekcijskim kontrolama utvrđeno je da se sredstva za zaštitu bilja ne koriste u skladu sa uputstvom, te vršenje prometa istih u objektima koji ne ispunjavaju uslove u pogledu stručne spreme i registracije kao poljoprivredne apoteke. Po tom osnovu kantonalna poljoprivredna inspekcija je donijela 7 rješenja (3 pravnim i 4 fizičkim licima).

Inspekcijski nadzor se vršio i po osnovu Zakona o mjerama za unapređivanje stočarstva (držanje pčela). Utvrđeno je da ispred postavljenog pčelinjaka - košnica nije postavljena ograda, kako je propisano Zakonom (doneseno rješenje o otklanjanju nedostataka).

U skladu sa odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu, kantonalni poljoprivredni inspektor je prisustvovao i na licu mjesta zapisnički konstatovao poribljavanje ribolovne zone "Olovo", čiji je korisnik „Vizija“ d.o.o. Sarajevo. Izvršeno je poribljavanje sa 900 kg potočne pastrmke na reviru rijeke Krivaje, u skladu sa Zakonom. U izvještajnom periodu, izvršena je inspekcijska kontrola kod Udruženja građana sportskih ribolovaca, koja se odnosila na izdavanje ribolovnih dozvola od izdavaoca dozvola do krajnjeg korisnika. Utvrđeno je da nisu izmirene obaveze prema Sportsko-ribolovnom savezu Federacije Bosne i Hercegovine po osnovu izdatih dozvola, niti je dostavljena lista izdatih ribolovnih dozvola sa osnovnim podacima o ribiču (doneseno 9 rješenja o otklanjanju nedostataka).

Po istom Zakonu, utvrđeno je kršenje odredaba, koje se odnose na zaštitu ribljeg fonda-obavljanje ribolova od strane fizičkih lica bez ribolovne dozvole korisnika ribolovne zone. Zbog ponavljanja istog prekršaja podnešeno je 8 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2011. godine

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	201		novih pregleda	162
			kontrola izvršenja rješenja	39
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	47	rješenja o zabrani	21
			rješenja o otklanjanju nedostataka	21
			rješenja o upozorenju	5
	ZPPP	9		
	izdato prekršajnih naloga	51	iznos izrečenih novčanih kazni: 13.700,00 KM	
	krivičnih prijava	-		

U ovom izvještajnom periodu, zaprimljene su ukupno 64 predstavke, a po svakoj je postupljeno u skladu sa Zakonom o postupanju sa predstavkama i prijedlozima. Kantonalni poljoprivredni inspektori su prisustvovali na 20 usmenih pretresa na općinskim sudovima, u svojstvu predstavnika ovlaštenog organa.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kantonalna poljoprivredna inspekcija, u svom radu susreće se sa problemima u provedbi Zakona o zaštiti biljaka i životinja koji ugrožavaju cijelu zemlju iz 1989. godine („Sl. list SFRJ“, broj: 74/89), koji se, u skladu sa članom IX 5. Ustava F BiH, primijenjuje kao federalni propis. Za učinjene prekršaje po ovom

Zakonu, kada se uradi denominacija dinara, kazne su jako niske. Donošenje novog Zakona o zaštiti zdravlja bilja u Federaciji BiH je u proceduri.

Za prevazilaženje negativnog stanja u oblasti prometa sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja, inspektori će podnositi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka, u slučajevima ponavljanja prekršaja od strane fizičkih lica, iz razloga što sud može izreći veću sankciju, čime se postiže svrha kažnjavanja, a u cilju sprječavanja vršenja prekršajnih radnji.

Potrebno je napomenuti da Zakon o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 55/01) nema propisanu prekršajnu odgovornost za nepostupanje po rješenju inspektora. Ovaj problem je riješen donošenjem Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/011), kojim je propisana prekršajna odgovornost i za fizičko lice, za nepostupanje po rješenju inspektora.

Za rješavanje dugogodišnje pojave nomađenja stoke, koja je naročito prisutna na teritoriji općina Maglaj, Kakanj i Vareš, potrebno je nastaviti započete aktivnosti više subjekata, institucija i faktora koji su na bilo koji način u svom poslu vezani sa ovom problematikom (koordinirano djelovanje organa inspekcija, policije, općina, sudova). U slučajevima ponavljanja prekršaja iz člana 67. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koji se odnosi na nomadsku ispašu stoke, inspektori će podnositi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka, kako bi izrečene kazne bile veće, u cilju sprječavanja vršenja prekršajnih radnji.

Sankcionisanja prekršitelja putem izdavanja prekršajnih naloga i njihovih obaveza po izdatom nalogu, općenito utiče i na poboljšanje stanja u ovoj oblasti.

2. KANTONALNA VODNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

U periodu 01.01. do 31.12.2011. godine, inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vršila su dva kantonalna vodna inspektora. Programom rada za 2011. godinu, planirano je izvršenje 396 inspekcijskih pregleda, a izvršeno ukupno **439** inspekcijskih pregleda, od čega: **331** redovna inspekcijska kontrola, **81** postupanje po predstavkama i **37** kontrola izvršenja rješenja. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola, donesena su **42** rješenja i izdato **6** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **1.500,00 KM**.

Struktura inspekcijskih pregleda prema predmetu pregleda je slijedeća: korištenje voda (103 pregleda), zaštita voda (104 pregleda), zaštita od voda (27 pregleda), vađenje materijala iz vodotoka (97 pregleda), javno vodno dobro (52 pregleda), posebne vodne naknade (32 pregleda) i izgradnja objekata (25 pregleda). Kao što se iz navedenih numeričkih podataka vidi, najveći broj inspekcijskih pregleda izvršen je u segmentima zaštite voda, korištenja voda i vađenja materijala iz vodotoka.

U izvještajnom periodu, izvršene su zajedničke inspekcijske kontrole sa federalnom vodnom inspekcijom, u dane 23., 24., 26. i 27.03.2011.godine, 31.05.2011.godine, 01. i 02.06.2011.godine, 18.08.2011.godine, 27., 28. i 29.09.2011. godine, 29. i 30.11.2011. godine, te 01.12.2011. godine.

Dana 09.03.2011. godine kantonalni vodni inspektor prisustvovao je, u svojstvu svjedoka, u Kantonalnom tužilaštvu Zeničko-dobojskog kantona u istažnom predmetu zagađenja rijeke Stupčanice od strane „Centrotrans-Eurolines“ d.d. Sarajevo – PJ Olovo u vezi incidenta od februara 2010.godine. Kantonalni vodni inspektor prisustvovao je jednom usmenom pretresu, u svojstvu predstavnika ovlaštenog organa, na Općinskom sudu u Zavidovićima.

U izvještajnom periodu doneseno je drugostepeno rješenje po žalbi Korajlić Omera na zaključak komunalno-vodnog inspektora općine Tešanj, a takođe sačinjen i odgovor na tužbu, Kantonalnom sudu Zenica u vezi pokrenutog upravnog spora protiv rješenja Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Zeničko-dobojskog kantona, kao drugostepenog organa po istom predmetu. Takođe je doneseno drugostepeno rješenje po žalbi korisnika vodovoda „Bun“, izjavljenoj na rješenje komunalno-vodnog inspektora općine Zavidovići.

U periodu od 19.09. do 30.09.2011.godine kantonani vodni inspektori prisustvovali su obuci u primjeni softvera „e-inspektor“. U mjesecu decembru 2011. godine sačinjene su „check-list“ za kantonalnu vodnu inspekciju, za potrebe softvera „e-inspektor“.

Kantonalni vodni inspektori su prisustvovali seminarima u Zenici 22.03. i 06.06.2011. godine, te 08. i 09.06.2011. godine u Neumu.

Stanje u ovom izvještajnom period, u oblasti u kojoj vrši nadzor kantonalna vodna inspekcija karakteriše slijedeće:

- **Korištenje voda** - kao što je već navedeno i u izvještajima za prethodne periode, uočeno je da vodne inspekcije općina Zenica, Kakanj, Zavidovići, Tešanj, te odnedavno i Maglaj, uspješno rješavaju predmete iz stvarne nadležnosti općinske vodne inspekcije, tj. zahvatanje do 5 l/s, ali treba napomernuti da i dalje pristižu pismene predstavke građana iz općina gdje nisu formirane općinske vodne inspekcije, što je u posljednje vrijeme naročito izraženo za općine Breza, Žepče i Olovo, iako su o toj problematici više puta obavješteni načelnici navedenih općina.
- **Ispuštanje otpadnih voda - Zaštita voda**, u izvještajnom periodu, dana 24.03.2011.godine, u jutarnjim satima, prijavljena je incidentna situacija na rijeci Bosni, na lokalitetu Šija i Mravića, odnosno općine Tešanj i općine Doboj jug, zbog pojave velike količine pjene, nakon čega je u preduzeću „Natron-Hayat“ d.o.o. Maglaj, zajedno sa federalnim vodnim inspektorima, izvršena pojačana kontrola ispuštanja otpadnih voda, u dane 24., 26. i 27.03.2011.godine.
Isto tako, u dnevnim novinama „Dnevni avaz“, dana 10.09.2011.godine (subota), objavljeno je da se u vodotoku Babine rijeke, dana 09.09.2011.godine oko 16 sati desio pomor riba, ali naknadnim kontrolama duž vodotoka, kao i provjerama kod UGSRD „Bistro“ Zenica nisu se mogli potvrditi navodi iz novinske informacije (sekretar UGSRD „Bistro“ Zenica, g-din. Doglod Adnan, je izjavio da je takođe dobio navedenu informaciju, ali da provjerom na licu mjesta dana 09.09.2011.godine od ušća Babine rijeke do OŠ u Babinu u periodu 16,30 do 18,00 sati nisu potvrđeni navodi iz informacije).
- **Eksplotacija šljunka kao i aktivnosti „u“ i „oko“** vodotoka iz kantonalne nadležnosti (*vodotoci II kategorije*) – inspeksijske kontrole navedenih aktivnosti vršene su u redovnim inspeksijskim kontrolama, odnosno u redovnom radnom vremenu, kao i u dane vikenda, a u mjesecu martu, junu i oktobru 2011. godine i u poslijepodnevnom satima, odnosno radom u drugoj smjeni (inspeksijske kontrole aktivnosti „u“ ili „oko“ vodotoka II kategorije, sa prioriteto kontrola na vađenju materijala iz vodotoka ili drugih nezakonitih aktivnosti), u skladu sa godišnjim programom i mjesečnim planovima rada. Za ovu oblast karakteristično je da su aktivnosti „*nezakonitog vađenja materijala iz vodotoka II ktg.*“ gotovo eliminirane i može se konstatirati da se radi uglavnom o rijetkim, povremenim i pojedinačnim slučajevima, manjeg obima, ali je sve češće kršenje propisa u smislu ugrožavanja režima voda na način da se duž obala vodotoka II ktg., u rubnim dijelovima urbanih sredina, odlaže komunalni i drugi otpad. U tom smislu u zajedničkim inspeksijskim kontrolama sa općinskim vodnim i komunalnim inspektorima, kao i sa eko redarima, planira se u narednom periodu povećati broj inspeksijskih pregleda, sa ciljem sprječavanja nezakonitih aktivnosti odnosno otkrivanja i procesuiranju počinitelaca.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2011. godine

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	439		novih pregleda	402
			kontrola izvršenja rješenja	37
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	42	rješenja o zabrani	5
			rješenja o otklanjanju nedostataka	26
			rješenja o upozorenju	11
	ZPPP	-		
	izdato prekršajnih naloga	6	iznos izrečenih novčanih kazni: 1.500,00 KM	
	izvještaj o počinjenom krivičnom djelu	-		

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao što je navedeno i u izvještajima za ranije periode, obzirom da navedeni razlozi nisu otklonjeni, kao bitni faktori, koji su negativno uticali na stanje u oblasti vodoprivrede ponovo se kao najznačajni navode:

- Iako se na terenu pokazuje potreba za organiziranjem vodočuvarske službe iz člana 203. Zakona o vodama, po tom pitanju nije ništa urađeno. Kao prijedlog, navodi se nužna edukacija i davanje ovlaštenja postojećim ribočuvarima.
- U pojedinim općinama na području Kantona do sada nisu formirane općinske vodne inspekcije, iako su o toj obavezi više puta obavješteni načelnici svih općina na području Kantona.
- Adekvatna tehnička opremljenost vodne inspekcije, kao što je adekvatno terensko vozilo i priručna oprema za uzorkovanje u akcidentnim situacijama.

Otklanjanje naprijed navedenih nedostataka smatramo bitnim uvjetima za poboljšanje stanja u oblasti vodoprivrede.

3. KANTONALNA ŠUMARSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Kantonalna šumarska inspekcija ima dva izvršioca, koji su u periodu 01.01. do 31.12.2011. godine izvršili ukupno **389** inspeksijskih pregleda, od čega je izvršeno **313** redovnih inspeksijskih pregleda, **20** pregleda po zaprimljenim predstavkama, te **56** pregleda s ciljem kontrole izvršenja rješenja. Programom rada za 2011. godinu, planirano je izvršenje 386 inspeksijskih pregleda. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspeksijskih kontrola, koji su vršeni kod JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Kantonalne uprave za šumarstvo i drugih pravnih i fizičkih lica, u privatnim i državnim šumama, te kod vlasnika pilana, doneseno je ukupno **69** rješenja, od kojih **4** rješenja o privremenoj zabrani rada, **61** rješenje o otklanjanju nedostataka i **4** rješenja o upozorenju, te izdato **16** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **38.000,00 KM**.

Najveći broj pregleda izvršen je u oblasti iskorištavanja šuma (100 pregleda), zaštite i zdravstvenog stanja šuma (77 pregleda), prometa drvetom (70 pregleda), vođenja evidencija i plansko projektne dokumentacije (40 pregleda), te u oblasti rezanja drveta-pilana (39 pregleda), šumsko-uzgojnih radova (35 pregleda) i doznaka i projektne dokumentacije (28 pregleda), uglavnom u redovnim, odnosno planiranim kontrolama, a pregledi su se obavljali vodeći računa o vremenskim uslovima i sezonskom obavljanju poslova, koje je karakteristično za oblast šumarstva. Najčešći nedostaci koji su utvrđeni prilikom pregleda bili su kod vođenja evidencija ustrojenih po osnovu Uredbe o šumama, obavljanja radova na uspostavi šumskog reda, izrade izvedbenih projekata i održavanja kultura.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2011. godine

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	389		novih pregleda	333
			kontrola izvršenja rješenja	56
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	69	rješenja o zabrani	4
			rješenja o otklanjanju nedostataka	61
			rješenja o upozorenju	4
	ZPPP	-		
	izdato prekršajnih naloga	16	iznos izrečenih novčanih kazni: 38.000,00 KM	
	izvještaj o počinjenom krivičnom djelu	-		

Kantonalni šumarski inspektori su prisustvovali na 11 usmenih pretresa na općinskim sudovima, u svojstvu predstavnika ovlaštenog organa.

Opće stanje u oblasti je slijedeće: Šumskogospodarska osnova za privatne i državne šume je usvojena. Kada je u pitanju problematika bespravne sječe i prometa drveta, stanje je bolje nego prethodnih godina, iako se na pojedinim lokalitetima bespravne sječe pojačavaju u određenim periodima godine. U cilju sprječavanja navedenih nezakonitih radnji, vršen je pojačan inspekcijski nadzor, kao i povremeno inspekcijske kontrole u poslijepodnevnim satima i u dane vikenda, te uspostavljena saradnja Kantonalne uprave za šumarstvo, pripadnika MUP-a i inspekcije.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Jedan od bitnih razloga, koji je u izvještajnom periodu negativno uticao na stanje u oblasti šumarstva je "pravni vakum", odnosno nedonošenje novog Zakona o šumama. Dana 27.11.2009. godine prestao je da važi Zakon o šumama, te je donesena Uredba o šumama, koja se trebala primjenjivati do donošenja novog Zakona. Uredba o šumama, imala je niz nedostataka i u stručnom i pravnom smislu, te kao takva nije bila praktično primjenjiva, što je predstavljalo otežavajuću okolnost u praćenju zakonitosti rada subjekata nadzora. U skladu sa presudom Ustavnog suda, objavljenoj u Službenim novinama Federacije BiH, broj: 34/11, od 06.06.2011. godine, dana 06.12.2011. godine prestala je primijena Uredbe o šumama.

Prilikom pregleda evidencija kod Kantonalne uprave za šumarstvo, utvrđeno je da je veliki broj prekršajnih postupaka, koji su zbog počinjenog prekršaja bespravne sječe i prometa drveta, pokrenuti od strane Kantonalne uprave za šumarstvo, obustavljen od strane sudova, zbog zastare vođenja postupka, što negativno utiče na stanje u ovoj oblasti. Imajući u vidu naprijed navedeno, smatramo da bi se stanje u ovoj oblasti znatno poboljšalo, odnosno u velikoj mjeri doprinijelo efikasnosti u radu, primjenom Zakona o prekršajima, u dijelu koji se odnosi na pokretanje prekršajnog postupka izdavanjem prekršajnog naloga.

Stanje u oblasti dobrim dijelom se može poboljšati donošenjem novog Zakona o šumama, efikasnijim radom Kantonalne uprave za šumarstvo, te koordiniranim djelovanjem svih institutija i subjekata, koji su na bilo koji način vezani za ovu oblast (Ministarstvo unutrašnjih poslova, Kantonalna uprava za šumarstvo, JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, inspekcijski organi, sudstvo, tužilaštvo i dr.).

4. KANTONALNA LOVNA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda tekuće godine, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca, a njeno postojanje je propisano federalnim Zakonom o lovstvu.

5. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA ZAŠTITU PRIRODE

U toku izvještajnog perioda tekuće godine, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca, a njeno postojanje je propisano federalnim Zakonom o zaštiti prirode.

6. KANTONALNA INSPEKCIJA ZAŠTITE OKOLINE

a) Poduzete aktivnosti

U periodu 01.01. do 31.12.2011. godine, inspekcijski nadzor u oblasti zaštite okoline vršila su dva kantonalna inspektora. Programom rada za 2011. godinu, planirano je izvršenje 348 inspekcijskih pregleda, a izvršeno ukupno **350** inspekcijskih pregleda, od čega: **260** redovnih inspekcijskih kontrola, **23** inspekcijske kontrole po zaprimljenim predstavkama i **67** kontrola izvršenja rješenja. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola, doneseno je **108** rješenja, podnesen 1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i izdato **13** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **13.100,00 KM**.

Obzirom da nadzor u oblasti zaštite okoliša obuhvata široko područje djelovanja i veliki broj subjekata nadzora, aktivnosti inspekcije su u 2011. godini bile usmjerene na najbitnije segmente, odnosno na one pogone, postrojenja i lokacije, čije negativno djelovanje na okoliš može u najvećoj mjeri doprinijeti umanjenju kvaliteta okoliša i zdravlja ljudi:

- Kontrole zagađivanja okoliša uskladištenim, tretiranim i odloženim otpadom, a u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom i provedbenim aktima koji regulišu ovu oblast. Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti podrazumijevao je kontrole upravljanja otpadom kod subjekata koji posjeduju pogone i lokacije za upravljanje otpadom (skladištenje sekundarnih sirovina, reciklaža otpada, gradske deponije otpada i drugo), te u svim ostalim pogonima i postrojenjima, kao dio kompletne inspekcijske kontrole.
- Kontrole zagađivanja zraka iz pogona i lokacija različitih industrija i djelatnosti, a posebno kontrole postrojenja za sagorijevanje, koji su instalirani ili kao sastavni dijelovi različitih pogona ili kao samostalni pogoni, sa posebnim akcentom na postrojenja koja koriste čvrsta fosilna goriva (ugalj). Ove kontrole vršene su u skladu sa Zakonom o zaštiti zraka i većem broju provedbenih akata.
- Kontrole ostalih negativnih uticaja pogona, postrojenja ili aktivnosti na sve segmente okoliša (sa izuzetkom zagađivanja voda) u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša.
- Kontrole dozvola (okolinske dozvole, dozvole za upravljanje otpadom) i drugih okolinskih akata (procjene uticaja zahvata na okoliš, elaborati o zaštiti okoliša, planovi prilagođavanja i planovi upravljanja otpadom).
- Kontrole poduzimanja različitih mjera i aktivnosti propisanih okolinskim zakonima i izdatim dozvolama.
- Kontrole monitoringa, mjerenja i prekoračenja propisanih graničnih vrijednosti po pojedinačnim parametrima za različite polutante.
- Kontrole druge dokumentacije neophodne za ispunjavanje obaveza propisanih okolinskim zakonima (različite evidencije, ugovori o prenosu obaveza upravljanja otpadom i slično).
- Kontrole obaveznog izvještavanja i obavještavanja propisanih okolinskim propisima i dozvolama i drugo.

Predmet inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite okoliša podrazumijeva sveobuhvatne kontrole (svi uticaji na segmente okoliša, pribavljanje dozvola, poduzimanje propisanih mjera i aktivnosti) pogona i postrojenja koji svojim radom zagađuju ili mogu da zagađuju okoliš, kao i lokacija i aktivnosti koji mogu imati značajne negativne uticaje na okoliš. Subjekti nadzora su operatori (pravna i fizička lica) pogona i postrojenja energetske, prehrambene, drvne, mineralne, hemijske, metalske i drugih industrija, objekata za upravljanje otpadom, kao i objekata iz oblasti poljoprivredne, zdravstvene, prerađivačke, zanatske i drugih djelatnosti.

Dio novih inspekcijskih pregleda, izvršen kao redovne inspekcijske kontrole, su kontrole po obavijestima pravnih lica o ispunjavanju uvjeta zaštite okoliša za obavljanje djelatnosti, a što je ova inspekcija bila u obavezi izvršiti shodno izmjenama Zakona o privrednim društvima. Prilikom ovih kontrola izvršen je kompletan inspekcijski nadzor predviđen za pojedine pogone i djelatnosti, a što podrazumijeva kontrolu svih okolinskih akata i svih negativnih uticaja koje jedan pogon, postrojenje ili aktivnost može da ima na sve segmente okoliša.

Uočena kršenja propisa bila su iz slijedećih razloga: neadekvatno i nepropisno odlaganje otpada izvršeno od strane pravnih i fizičkih lica, rad ili izgradnja pogona i postrojenja, odnosno obavljanje aktivnosti koja ugrožava okoliš bez poduzetih svih propisanih mjera zaštite ili bez pribavljene dozvole, upravljanje otpadom na okolinski neprihvatljiv način, nepotpuno poduzimanje mjera i aktivnosti propisanih dozvolama i zakonima, prekoračenja graničnih vrijednosti emisija, izostanak monitoringa i procjene uticaja na okoliš i drugo. U cilju otklanjanja utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti od strane ove inspekcije su poduzimane upravne mjere: donošenje rješenja o otklanjanju nedostataka i upozorenja, kao i kaznene mjere-prekršajni nalozi. Poduzimane su i druge mjere, kao što je pojačan nadzor u onoj vrsti objekata za koju je utvrđeno kršenje propisa, kao i preventivne mjere u cilju spriječavanja nezakonitih radnji.

U izvještajnom periodu od strane ove inspekcije uočen je jedan broj negativnih pojava, od kojih kao najbitniju ističemo akcidentnu situaciju - zapaljenje gradske deponije komunalnog otpada „Nekolj“ u Maglaju. Obim akcidenta bio je izvan materijalno tehničkih mogućnosti operatora – Komunalnog javnog društva d.o.o. Maglaj, te su angažovane snage i sredstva Općinskog štaba civilne zaštite Maglaj, a na osnovu „Odluke o proglašenju prirodne nesreće-požar“, donesene od strane Načelnika općine Maglaj dana

22.08.2011. godine. Požar je površinski saniran, međutim gorenje otpada u dubokim slojevima tijela deponije stalno je prisutno, te uvijek ostaje otvorena mogućnost samozapaljenja. Pojava prigušenog gorenja dubljih slojeva deponije prisutna je i na svim ostalim općinskim deponijama, te se ista ne može riješiti bez totalne rekonstrukcije i sanacije pomenutih nesanitarnih odlagališta otpada.

Kao naročito bitan segment u radu ove inspekcije, treba istaknuti i dobru saradnju sa resornim ministarstvima, a pogotovo sa kantonalnim Ministarstvom za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša. Zahvaljujući ovoj saradnji neki od razloga koji su ranije negativno uticali na ovu oblast su otklonjeni.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2011. godine

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	350		novih pregleda	283
			kontrola izvršenja rješenja	67
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	108	rješenja o zabrani	1
			rješenja o otklanjanju nedostataka	77
			rješenja o upozorenju	30
	ZPPP	1		
	izdato prekršajnih naloga	13	iznos izrečenih novčanih kazni: 13.100,00 KM	

Kantonalni inspektori zaštite okoline prisustvovali su na pet usmenih pretresa na općinskim sudovima, u svojstvu predstavnika ovlaštenog organa.

Osim navedenih aktivnosti, jedan kantonalni inspektor zaštite okoliša prisustvovao je obuci inspektora za zaštitu okoliša, u organizaciji Federalnog ministarstva okoliša i turizma i organizacije EU RENA WG4 ECENA, koja je održana u Sarajevu, u periodu od 06.09. do 09.09.2011. godine. Kantonalni inspektori zaštite okoline prisustvovali su obuci za upravljanje IMS sistemom “e-inspektor”, čija je implementacija planirana u toku 2012. godine.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Razlozi koji su negativno uticali na postojeće stanje u oblasti zaštite okoliša:

- Neriješen problem gradskih deponija komunalnog otpada. Sva gradska odlagališta otpada imaju karakter „divljih deponija“, obzirom da su uglavnom ista formirana bez bilo kakvih dozvola i saglasnosti. Međutim, zatvaranje gradskih deponija (kojih je trenutno 9 na području Kantona) je dugotrajan i zahtjevan postupak, naročito u finansijskom smislu. Zatvaranje deponija ne znači samo usmjeravanje gradskog komunalnog otpada na deponiju koja posjeduje dozvole, već i obavezu sanacije postojećih odlagališta. Samo zatvaranje nesanitarnih deponija je jedan od ciljeva Plana upravljanja otpadom Zeničko-dobojskog kantona, čija realizacija ni u čemu ne ovisi od kantonalne inspekcije zaštite okoliša, ali u mnogome utiče otežavajuće na rad ove inspekcije.
- Neriješeno pitanje uklanjanja industrijskog organskog otpada, pogotovo kada se radi o otpadu životinjskog porijekla (otpad iz klaonica, objekata za preradu mesa i sl.). Imaoci pogona i postrojenja koji posjeduju ovaj otpad nemaju mogućnost adekvatnog zbrinjavanja istog, zbog nepostojanja spalionice organskog otpada, niti specijalizovane deponije. Problem konačnog zbrinjavanja organskog otpada neophodno je riješiti hitno, u saradnji sa resornim ministarstvima.

- Izostanak donošenja dijela provedbenih akata, a koji su trebali biti doneseni na osnovu okolinskih propisa i to uglavnom od strane resornog federalnog ministarstva. Primjer je izostanak zakonskog regulisanja transporta otpada i slično.
- Nedovoljna educiranost subjekata kontrole o obavezama iz oblasti zaštite okoliša.
- Nepostojanje laboratorija za analizu uzoraka i izostanak provedbenih akata o vremenu, načinu i obavezi uzimanja uzoraka i analizi istih.

Prijedlozi za poboljšanje stanja:

Kao najznačajnije prijedloge za poboljšanje stanja u oblasti zaštite okoline, navodimo slijedeće:

- rješavanje pitanja zbrinjavanja organskog otpada,
- rješavanje pitanja zatvaranja (prestanaka odlaganja) i sanacije gradskih deponija komunalnog otpada nakon zatvaranja.

Osim navedenog, u cilju poboljšanja stanja u oblasti, potrebno je poduzeti odgovarajuće aktivnosti i na uklanjanju ostalih, gore iznesenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti zaštite okoliša.

7. KANTONALNA URBANISTIČKA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda tekuće godine, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

8. KANTONALNA GRADEVINSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Kantonalna građevinska inspekcija ima jednog izvršioca, koji je u periodu 01.01. do 31.12.2011. godine, izvršio ukupno **136** inspekcijskih pregleda, od čega **83** redovne inspekcijske kontrole, **6** kontrola po zaprimljenim predstavkama i **36** kontrola izvršenja rješenja. Programom rada za 2011. godinu planirano je izvršenje 165 inspekcijskih pregleda. Kantonalni građevinski inspektor je od mjeseca oktobra 2011. godine, duži period bio odsutan sa posla zbog bolovanja, sto je razlog manjeg broja izvršenih inspekcijskih pregleda u odnosu na planirani. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola, doneseno je 25 rješenja i izdato **8** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **850,00 KM**.

U izvještajnom periodu, u vršenju inspekcijskog nadzora u oblasti građenja poduzete su slijedeće aktivnosti:

- redovne kontrole već izgrađenih građevina i građevina u izgradnji (u sklopu vršenja redovnih kontrola u izvještajnom periodu su izvršene i kontrole po izjavama/obavijestima privrednih društava za ispunjavanje tehničkih uslova za obavljanje djelatnosti, a po odredbama Zakona o građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/05, 2/08, 15/09 i 13/11),
- kontrole po izdatim aktima Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona (rješenja o urbanističkoj saglasnosti, odobrenju za građenje, odobrenju za upotrebu građevine, kao i rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti),
- kontrole učesnika u građenju,
- kontrole izvršenja rješenja izdatih od strane ovog inspektora, koja su u izvještajnom periodu postala izvršna i
- kontrole po prijavama/zahtjevima stranaka.

U vršenju inspekcijskog nadzora obuhvaćene su razne vrste djelatnosti, koje su po vrsti i kapacitetu u nadležnosti kantonalne građevinske inspekcije. Broj kontrola u pojedinim općinama zavisio je od razvijenosti općine, tj. od broja subjekata koji su u nadležnosti ove inspekcije.

Najčešći prekršaji po Zakonu o građenju, utvrđeni prilikom inspekcijskih kontrola su: izvršeno građenje, dogradnja ili nadogradnja objekata bez odobrenja za građenje, pristupanje izvođenju građevinskih radova (gradnja novih, nadogradnja i dogradnja postojećih građevina) bez odobrenja za građenje, upotreba objekta mimo namjene za koju su izdata akta i korištenje objekta bez odobrenja za upotrebu.

Kantonalna građevinska inspekcija je djelovala preventivno, u slučajevima gdje bi po mišljenju ove inspekcije moglo doći do kršenja odredbi Zakona o građenju (tri objekta su u potpunosti izgrađena, ali ne posjeduje odobrenje za upotrebu, za pet objekata postoji odobrenje za građenje, te je potrebno prijaviti početak građenja), donošenjem rješenja o upozorenju na poštivanje odredbi Zakona o građenju, kojih se subjekti kontrole moraju pridržavati u daljem radu.

Preventivno djelovanje ove inspekcije, takođe se ogleda u tome da inspektor sve učesnike u građenju upozna sa odredbama Zakona o građenju, kao što su obaveza investitora da izvrši prijavu početka građenja nadležnoj inspekciji, izvođača da na gradilištu obezbijedi svu potrebnu dokumentaciju, kao i da animira sve učesnike u građenju da se pridržavaju odredbi Zakona o građenju.

Potrebno je naglasiti da je u toku 2011. godine, prilikom izvršenih 39 kontrola izvršenja rješenja, izdatih od ovog inspektora, utvrđeno da su u 35 predmeta rješenja izvršena ili se poštuju nalozi iz izdatih rješenja, a u četiri predmeta iz opravdanih razloga produžen je rok za izvršenje rješenja.

Zakonom o izmjeni Zakona o građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 15/09) produžen je rok za legalizaciju bespravno izgrađenih građevina do 31.12.2010.godine, tako da se od strane ove inspekcije u 2011.godini nisu primjenjivale odredbe iz navedenog Zakona, vezane za legalizaciju objekata. Dana 29.09.2011.godine stupio je na snagu Zakon o izmjeni Zakona o građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/11), kojim je produžen rok za legalizaciju bespravno izgrađenih građevina do 31.07.2013.godine, te se isti ponovo primjenjuje u radu kantonalne građevinske inspekcije.

U provođenju inspeksijskog nadzora i poduzimanju mjera ovaj inspektor se rukovodio načelom zaštite prava građana i zaštite javnog interesa, a u skladu sa članom 5. stav 3. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 02/98 i 04/99), koji glasi: Ako se na temelju zakona strankama nalažu kakve obaveze, prema njima će se primjenjivati one mjere predviđene propisima koje su za njih povoljnije, ako se takvim mjerama postiže cilj zakona.

Ukupan broj zaprimljenih zahtjeva/predstavki u izvještajnom periodu je 31, od kojih je 5 iz nadležnosti ove inspekcije po kojima je izvršen inspeksijski nadzor, poduzete zakonom predviđene mjere i o tome obaviješteni podnosioci. Po jednom zahtjevu je, takođe izvršen inspeksijski nadzor te je utvrđeno da je isti iz nadležnosti općinske inspekcije. Sve predstavke iz nadležnosti drugih organa su u zakonskom roku proslijeđene nadležnim organima na dalje postupanje i o tome obaviješteni podnosioci.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2011. godine

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	136		novih pregleda	97
			kontrola izvršenja rješenja	39
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	25	rješenja o uklanjanju objekta	7
			rješenja o obustavi upotrebe objekta	7
			rješenja o obustavi građenja	1
			rješenja o otklanjanju nepravilnosti	2
			rješenje za legalizaciju	-
			rješenja o upozorenju	8
	ZPPP	-		
	izdato prekršajnih naloga	8	iznos izrečenih novčanih kazni: 850,00 KM	

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao i u ranijem periodu, po mišljenju ove inspekcije, osnovni razlog koji negativno utiče na stanje u ovoj oblasti, su duge i skupe procedure dobivanja odobrenja za građenje, kao i potrebnih akata za pribavljanje odobrenja za građenje, kao što su: okolinska dozvola, prethodna vodna saglasnost, vodna saglasnost, vodna dozvola, pretvaranje poljoprivrednog u građevinsko zemljište, PTT saglasnost, elektroenergetska saglasnost i ostale saglasnosti, zavisno od vrste djelatnosti, a koje su u nadležnosti raznih općinskih, kantonalnih i federalnih organa.

Stupanje na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 2/08) i Zakona o izmjeni Zakona o građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 15/09 i 13/11), kojim je omogućena legalizacija objekata dijelom je, u periodu dok je legalizacija bila na snazi, uticalo na poboljšanje stanja u oblasti građenja. Međutim, najbitniji faktor, koji bi imao uticaja na poboljšanje stanja u ovoj oblasti je uvođenje jednostavnijih (jeftinijih) i brzih procedura za izdavanje akata iz oblasti građenja.

9. KANTONALNA VETERINARSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

U periodu od 01.01. do 31.12.2011. godine, kantonalna veterinarska inspekcija imala je 8 izvršilaca, od kojih jedan glavni kantonalni veterinarski inspektor i 7 kantonalnih veterinarskih inspektora.

Programom rada za 2011. godinu, planirano je izvršenje 2010 inspekcijskih pregleda, a izvršeno ukupno **2853** inspekcijska pregleda, od čega **2687** redovnih inspekcijskih kontrola, **48** kontrola po zaprimljenim predstavkama i **118** kontrola izvršenja rješenja. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola, doneseno je **246** rješenja, podnesen **1** zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i izdata **74** prekršajna naloga, sa ukupnim iznosom izrečene novčane kazne od **30.850,00 KM**. Razlog većeg broja izvršenih inspekcijskih kontrola u odnosu na planirani, je veći broj izvršenih veterinarsko-zdravstvenih pregleda pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla iz uvoza i za izvoz, kojih je izvršeno **1925**, a planirano 1400 pregleda. Broj pregleda navedenih pošiljki, nije moguće realno planirati, obzirom da isti zavisi od više faktora, kao što su: broj odobrenja za uvoz izdatih od strane Ureda za veterinarstvo BiH, odobrenih količina koje se uvoze, broja subjekata koji uvoze itd.

U toku 2011.godine, kantonalna veterinarska inspekcija je bila angažirana u slijedećim segmentima, koji su iskazani redoslijedom prioriteta u radu, a to su:

1. Kontrola pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla prilikom utovara i istovara

Predstavlja prioritet u radu veterinarske inspekcije, iz razloga što je procedura za dobijanje odobrenja za uvoz ili izvoz direktno povezana sa blagovremenim i adekvatnim radom veterinarske inspekcije. U tom cilju je pojačan angažman veterinarske inspekcije, što ponekad podrazumijeva rad izvan redovnog radnog vremena, kao i rad u dane vikenda. Broj i vrstu ovih inspekcijskih pregleda nije moguće unaprijed planirati, jer ovise o izdatim odobrenjima za uvoz, od strane Ureda/kancelarije za veterinarstvo BiH i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Ovaj segment se sastoji od dva oblika angažiranja veterinarske inspekcije i to:

- a) Nadzor i kontrola izvoznih subjekata koji proizvode i izvoze proizvode životinjskog porijekla namijenjene ishrani ljudi i životinja, te sirovine životinjskog porijekla. Ove subjekte registrira/odobrava Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, dodjeljuje im veterinarski kontrolni broj i određuje stalnu kontrolu i nadzor veterinarske inspekcije, jer u skladu sa zakonom, proizvodnja i plasman na tržište proizvoda životinjskog porijekla potpada obaveznoj i stalnoj kontroli i nadzoru veterinarske inspekcije. Rješenjima resornog federalnog ministarstva su kantonalnoj veterinarskoj inspekciji stavljeni pod stalnu kontrolu i nadzor slijedeći subjekti: „Perutnina Ptuj-BH“ d.o.o. Breza, „Brovis“ d.d. Visoko, „Jami“ d.o.o. Tešanj, „As“ d.o.o. Jelah, „Vispak“ d.o.o. Visoko i „Zmajevac

Franca" d.o.o. Zenica. Nadzor i kontrole procesa proizvodnje i prerade se obavljaju svakim radnim danom, a u klaonici peradi „Brovis“ d.d. Visoko, u Dobrinji i svakom nedjeljom, pa se u skladu s tim svake nedjelje raspoređuje jedan veterinarski inspektor koji obavlja veterinarsku kontrolu i preglede. Veterinarsku kontrolu i preglede je nužno obavljati svakodnevno, tokom cijelog procesa rada, ali zbog ograničenih mogućnosti veterinarske inspekcije, prvenstveno zbog brojnih drugih obaveza i zahtjeva, kao i trenutno raspoloživog broja veterinarskih inspektora, kontrole i pregledi se obavljaju u nešto kraćem obimu, pri čemu se maksimalno insistira na primjeni HACCP sistema i drugih standarda, sve u cilju dobijanja zdravstveno ispravnog i sigurnog proizvoda.

Ovdje također spadaju subjekti koji izvoze sirovine životinjskog porijekla (koža, vuna), a to su: „Koteks“ d.o.o. Tešanj, „Albex Groupe“ d.o.o. Visoko, „Preven Leather“ d.o.o. Visoko i „KTK“ d.o.o. Visoko. Pored veterinarsko-zdravstvenih kontrola i pregleda, zadatak veterinarske inspekcije jeste da za pregledane pošiljke izdaje odgovarajuću prateću dokumentaciju, koja prati pošiljke proizvoda životinjskog porijekla. Za međunarodni promet su to certifikati, a za unutrašnji promet potvrde o zdravstvenom stanju pošiljki.

- b) Kontrole i pregledi pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla iz uvoza prilikom istovara: obavljaju se po prijavama i zahtjevima subjekata koji uvoze životinje i proizvode životinjskog porijekla, a sami subjekti, osim nadzora nisu pod stalnom veterinarskom kontrolom kantonalne veterinarske inspekcije, nego ovlaštenih veterinarskih organizacija.

Uvoznici su dužni najaviti veterinarskoj inspekciji uvoz pošiljke najmanje 24 sata prije njenog dolaska, a inspekcija je obavezna izvršiti kontrolu i pregled, te provesti postupak u skladu sa zakonskim odredbama, zahtjevima Ureda za veterinarstvo BiH, koji je i odobrio konkretan uvoz, te eventualnim posebnim zahtjevima granične veterinarske inspekcije koja je odobrila ulazak pošiljke u zemlju.

Nakon izvršene kontrole i pregleda veterinarska inspekcija vrši potrebno uzorkovanje i ispitivanje u ovlaštenim laboratorijima, a nakon toga provedi odgovarajući postupak u ovisnosti od rezultata ispitivanja (puštanje u promet ukoliko je pošiljka ispravna ili pak zabrana prometa i nadzor nad uništavanjem ukoliko je pošiljka neispravna). O svemu se vode propisane evidencije i dokumentacija. Kontrole i pregledi su zastupljeni uglavnom radnim danima, a ponekad i u neradne dane.

Subjekti kontrole su: „Bosna-vet“ d.o.o. Zenica, „Adrija-Produkt“ d.o.o. Zenica, „Zvijezda“ d.o.o. Zenica, „Džananović“ d.o.o. Zenica, „Budo“ d.o.o. Zenica, „Perutnina BH“ d.o.o. Breza, „Stek“ d.o.o. Breza, „Suša-Commerce“ d.o.o. Visoko, „Bešlić“ d.o.o. Visoko, „Sami Promet“ d.o.o. Visoko, „Automatik Servis“ d.o.o. Visoko, „Vimar Komerc“ d.o.o. Visoko, „M.I. Vimes“ d.o.o. Visoko, „M.I. Semić“ d.o.o. Visoko, „Omega-Comerc“ d.o.o. Visoko i „Gastro As“ d.o.o. Visoko.

U izvještajnom periodu je obavljeno 1925 kontrola u kojima je pregledano ukupno 9036 različitih pošiljki. Izdato je 1043 certifikata za izvozne pošiljke. Laboratorijski je ispitano 4314 uzorka, od toga 1581 uzorak hrane na mikrobiološku ispravnost i rezidue, 1647 uzorka sirove kože na prisustvo spora uzročnika Antraksa i 1036 uzorka moždanog tkiva na BSE (Kravlje ludilo). Svi ispitivani uzorci su pokazali zadovoljavajuće rezultate pa nije bilo uništavanja.

Jedna pošiljka pilećih nogu u količini od 24.462 kg, koja je iz klaonice peradi „Brovis“ d.d. Visoko upućena u Hong Kong, vraćena je od strane graničnog veterinarskog inspektora Republike Hrvatske zbog zdravstvene neispravnosti koja je nastupila usljed kvara rashladnog sistema na CT Luke Ploče. Pošiljka je neškodljivo uništena u vlastitim postrojenjima navedenog društva, jer stavljanje u promet na domaće tržište takve vrste proizvoda nije dozvoljen.

Prema Programu praćenja prisustva rezidua u 2010.godini koji se provodio do konca marta 2011.godine, a kojega provodi Ured za veterinarstvo BiH za cijelu BiH, zajedno sa nadležnim veterinarskim inspekcijama, od raznih proizvođača je uzeto 36 uzoraka i dostavljeno na ispitivanje u ovlaštenu laboratorij. Jedan uzorak mesa zaklane životinje je dao pozitivan rezultat na nedozvoljenu supstanciju - kokcidiostatik salinomicin, nakon čega su poduzeta mjere za sprečavanje štete po ljudsko zdravlje, a naknadno su dostavljena još 3 sumnjiva uzorka radi dodatnih ispitivanja. Analizom je utvrđeno da životinja nije nedozvoljeno liječena, nego je sporna supstanca dospjela u tkiva životinje kroz koncentratnu stočnu hranu kojom su životinje hranjene, a sama hrana je onečišćena putem tzv. unakrsne kontaminacije, u postupku miješanja. Poduzete su sve propisane mjere za sprečavanje nastanka štetnih posljedica po ljudsko zdravlje.

U okviru Programa praćenja prisustva rezidua za 2011.godinu, do sada je na području Zeničko-dobojskog kantona uzeto i ispitano ukupno 82 uzorka hrane i hrane za životinje, od 112 planiranih. Laboratorijski nalazi kod svih uzoraka je do sada bio uredan. Preostali broj uzoraka će biti ispitan u prva tri mjeseca 2012.godine. Dinamiku i broj uzoraka određuje Ured za veterinarstvo BiH.

Poduzimane su samo upravne mjere, izdato je ukupno 10 rješenja (9 rješenja o otvaranju i zatvaranju karantina i 1 rješenje o uništavanju neispravne pošiljke).

Za izvršene veterinarsko-zdravstvene preglede, u skladu sa Pravilnikom o visini naknade i načinu raspodjele sredstava za obavljene veterinarsko-zdravstvene preglede i kontrolu na teritoriji Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 51/11), subjektima kontrole je obračunat i ispostavljen na plaćanje iznos od **117.973,96 KM** od kojeg Budžetu Kantona pripada 94.379,17 KM (80%), a Federalnom Budžetu iznos od 23.594,79 KM (20%).

2. Nadzor nad objektima za klanje životinja, proizvodnju, preradu i uskladištenje proizvoda životinjskog porijekla

Ovdje spadaju objekti koji proizvode i prerađuju proizvode životinjskog porijekla za plasman samo na unutrašnje tržište. Veterinarsko-zdravstvenu kontrolu i preglede u ovim objektima obavljaju ovlaštene veterinarske organizacije koje za svaki objekt posebno ovlašćuje kantonalno Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu. Nadzor nad radom ovih objekata, kao i nad ovlaštenim veterinarskim organizacijama vrši veterinarska inspekcija.

Obavljene su 243 kontrole, doneseno 50 rješenja i izdato 6 prekršajnih naloga sa ukupnim iznosom izrečene novčane kazne od 3.020,00 KM.

3. Kontrole prometa životinja i proizvoda životinjskog porijekla na putnim pravcima

Zbog kašnjenja u realizaciji programa obilježavanja, identifikacije i kontrole kretanja životinja na području Federacije BiH, te utvrđenih nepravilnosti u procesu proizvodnje namirnica životinjskog porijekla (proizvodi nisu propisno obilježeni i nemaju propisanu prateću dokumentaciju što ukazuje na izostanak kontrole u procesu proizvodnje), pojačana je kontrola prometa životinja i proizvoda životinjskog porijekla na putnim pravcima na području Kantona, kroz kontrole u dane vikenda i uz asistenciju policije.

Obavljeno je 120 kontrola, doneseno 38 rješenja i izdato 50 prekršajnih naloga sa ukupnim iznosom izrečene novčane kazne od 20.690,00 KM. Općinski sud u Zenici je odlučivao po jednom zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka iz prethodnog perioda, u kojemu je potvrdio krivicu okrivljenog i izrekao mu novčanu kaznu u iznosu od 650,00 KM. Rješavajući po uloženoj žalbi Kantonalni sud je potvrdio odluku Općinskog suda.

4. Kontrola farmi/domaćinstava goveda, ovaca, koza, svinja, peradi i uzgajališta kućnih ljubimaca – mjere za suzbijanje zaraznih bolesti

U skladu sa državnim propisima o registriranju farmi (imanja), obilježavanju i kretanju životinja i propisima o suzbijanju zaraznih bolesti životinja veterinarska inspekcija je obavezna provoditi kontrolu provedbe navedenih propisa i pratiti stanje u oblasti, pa se u skladu s tim obavezama vrše kontrole farmi/domaćinstava.

Nadzor i kontrola provođenja mjera za suzbijanje zaraznih bolesti životinja, posebno zoonoza, podrazumijeva nadzor i kontrolu u provođenju propisanih mjera nad vlasnicima životinja, nad radom veterinarskih organizacija i drugih subjekata koji su odgovorni za provođenje naređenih mjera za otkrivanje, sprečavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zaraznih bolesti životinja. Nadzor je obavezan kod otkrivanja zaraznih bolesti, kod provođenja propisanih preventivnih mjera (cijepjenje životinja), koje u skladu sa epizootiološkom situacijom na području Kantona organizira i provodi kantonalno Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

U izvještajnom periodu veterinarska inspekcija je od veterinarskih organizacija zaprimila 30 prijava zaraznih bolesti kod životinja nakon kojih su poduzete propisane mjere. Od strane inspekcije je nadležnim tijelima prijavljeno: 4 slučaja Bruceloze goveda, 9 slučajeva Bruceloze ovaca, 3 slučaja Enzootske leukoze goveda, 11 slučajeva Infektivne anemije konja, 24 slučaja Američke gnjiloće pčelinjeg legla, 2 slučaja Varooze, 2 slučaja Nozemoze i 1 slučaj Bjesnila. Sve prijavljene sumnje kao i potvrđeni slučajevi su

blagovremeno uzeti u postupak i završeni u skladu sa propisima, a bolesne životinje i zaražena pčelinja legla su neškodljivo uklonjena i to: 7 goveda, 9 ovaca, 11 konja i 24 pčelinja društva.

Ukupno je obavljeno 417 kontrola, doneseno je 130 rješenja, izdata 4 prekršajna naloga sa ukupnim iznosom izrečene novčane kazne od 1.120,00 KM. Nadležnom sudu je upućen 1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

5. Kontrola prometa namirnica životinjskog porijekla u maloprodajnim i ugostiteljskim objektima (mesnice, prodavnice, prodajni centri, grilovi i dr.)

Predstavlja kontrolu namirnica životinjskog porijekla u smislu njihove identifikacije, tj. porijekla, obilježavanja (deklarisanja), kontrole prateće dokumentacije u cilju utvrđivanja zdravstvene ispravnosti. Kontrolom veterinarske inspekcije su obuhvaćeni: meso, mlijeko, jaja, sir, riba i proizvodi od istih, uključujući barene i sušene proizvode.

Obavljene su ukupno 69 kontrola, doneseno 8 rješenja i izdato 14 prekršajnih naloga sa ukupnim iznosom izrečene novčane kazne od 6.020,00 KM. Povučeno je iz prometa i neškodljivo uklonjeno 10 komada konzervi ribe tunjevine „Iska“ porijeklom sa Tajlanda, za koju je utvrđeno da je štetna za ljudsko zdravlje (obavijest Ureda za veterinarstvo BiH). Riba je pronađena i oduzeta u objektu „Fis“ Žepče. Kod društva „Zmajevac Komerc“ d.o.o. Kakanj je neškodljivo uklonjeno 1.600,55 kg proizvoda od mesa, zbog isteklog roka upotrebe.

6. Kontrola veterinarskih organizacija

Kantonarno Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, u skladu sa zakonom, daje veterinarskim stanicama kao stručnim organizacijama ovlaštenja za obavljanje određenih poslova od javnog interesa. O svome radu one su dužne voditi propisane evidencije, te redovno izvještavati nadležne organe o tome. Veterinarska inspekcija prema zakonu prati i kontroliše rad veterinarskih organizacija, posebno u poslovima koji su od javnog značaja, pa se u tom cilju vrše određene kontrole.

Obavljene su ukupno 53 kontrole, doneseno je 8 rješenja u cilju otklanjanja uočenih nedostataka i boljeg rada veterinarske službe. Nije bilo izricanja kazni.

7. Kontrole prometa veterinarskih lijekova u veleprodaji i maloprodaji

U cilju suzbijanja neovlaštene i nekontrolisane upotrebe veterinarskih lijekova i sprečavanja pojave njihovih rezidua u proizvodima koji se koriste u ishrani ljudi i životinja, veterinarska inspekcija obavlja nadzor i kontrolu prometa veterinarskih lijekova.

Obavljeno je 26 kontrola i zbog utvrđenih nepravilnosti donesena su 2 rješenja. Nije bilo izricanja kazni.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2011. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	2853		novih pregleda	2735
			kontrola izvršenja rješenja	118
PODUZETE MJERE	Doneseno rješenja	246	Rješenja – zabrane	43
			Rješenja - naredbe	102
			Rješenja - upozorenja	101
	ZPPP	1		
	Prekršajni nalozi	74	iznos izrečenih novčanih kazni: 30.850,00 KM	
Broj pregleda uvoza- izvoza pošiljki	Pregleda: 1925, pošiljki: 9036, uzoraka: 4314, izdatih certifikata: 1043			
Vrijednost izdatih računa za pregled pošiljki	117.973,96 KM			

Kantonalni veterinarski inspektori prisustvovali su na devet usmenih pretresa na općinskim sudovima, u svojstvu predstavnika ovlaštenog organa.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

- Nedostatak službenih vozila je znatno popravljen nabavkom tri vozila za potrebe ove inspekcije, ali je potrebno nabaviti najmanje još jedno vozilo za potrebe veterinarske inspekcije u izmještenoj kancelariji u Visokom.
- Nepostojanje odgovarajućeg objekta za smještaj životinja u situacijama kada veterinarski inspektor može privremeno oduzeti životinje, također ima uticaj na efikasnost i kvalitet rada ove inspekcije.
- Neriješen način dodjele koncesija u veterinarstvu dovodi do konfuzije u provođenju poslova od javnog značaja, pa se zbog toga od ove inspekcije često traži da mora odlučivati o stvarima za koje nije nadležna. Pripada isključivoj nadležnosti Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i kantonalnog Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.
- Problem skupljanja i zbrinjavanja nusproizvoda klanja u klaonicama koji spada u organski otpad, nedostatak stočnih grobalja, jama grobnica i drugih kapaciteta za neškodljivo uklanjanja životinjskih leševa, problem velikog broja napuštenih životinja (pasa lotalica) o kojima niko ne brine, su faktori koji povećavaju rizik od pojave i širenja zaraznih bolesti životinja, posebno zoonoza.
- Kaznene odredbe Zakona o veterinarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 46/00) u najvećem dijelu nisu obuhvatile fizička lica, a cijeli Zakon nije usklađen sa državnim Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 34/02), iako je trebao biti usaglašen u roku od godinu dana od donošenja državnog Zakona.
- Zakon o zaštiti dobrobiti životinja ("Službeni glasnik BiH", broj: 25/09) je neprovodiv u dijelu izricanja zaštitnih mjera zabrane držanja životinja jer ne sadrži jasne odredbe.

Prijedlozi za prevazilaženje uočenih negativnosti :

1. Obezbjediti veći broj službenih vozila. (Za veterinarsku inspekciju nabavka se može izvršiti iz namjenskih sredstava, koja se ostvaruju po osnovu veterinarsko-zdravstvenih pregleda i kontrola, kako je naprijed iskazano, a sam utrošak ovih sredstava jeste propisan i to upravo za tehničko osposobljavanje i podršku u radu službenih veterinarara).
2. Obezbjediti objekt za prihvatanje i smještaj životinja za slučajeve privremenog oduzimanja životinja.
3. Obezbjediti uslove za dalji postupak sa istima (komisija za prodaju ili eutanazija i neškodljivo uklanjanje).
4. U saradnji sa drugim nadležnim organima (kantonalna ministarstva i općine) pokrenuti pitanje zbrinjavanja organskog otpada (nusproizvodi klanja životinja), te pokrenuti rješavanje pitanja prihvatljivog načina uklanjanja životinjskih leševa.
5. Aktualizirati kod općina rješavanje problema napuštenih životinja na prihvatljiv način.

10. KANTONALNA ZDRAVSTVENA INSPEKCIJA

Navedena inspekcija od dana 10.03.2003.godine nema niti jednog inspektora. Više puta je bio objavljen javni konkurs za popunu radnog mjesta kantonalnog zdravstvenog inspektora, ali je zbog nezainteresovanosti lica VSS zdravstvene struke, navedeno radno mjesto i dalje nepopunjeno.

11. KANTONALNA SANITARNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

U toku 2011. godine, popunjeno je jedno radno mjesto kantonalnog sanitarnog inspektora, koji je počeo sa radom 14.03.2011. godine, nakon okončane konkursne procedure za popunu navedenog radnog

mjesta. Obzirom da se kod navedenog kantonalnog inspektora radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, istom je, u skladu sa odredbom člana 32. stav 1. Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH („Službene novine FBiH”, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05 i 8/06), utvrđena obaveza probnog rada u trajanju od šest mjeseci. Navedenom odredbom propisano je da kada se radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, državni službenik prolazi period probnog rada. Kantonalni sanitarni inspektor je uspješno završio period probnog rada, u trajanju 14.03. do 14.09.2011. godine.

U mjesecu martu i aprilu 2011. godine, kantonalni sanitarni inspektor nije vršio neposredan inspeksijski nadzor. U tom periodu, navedeni državni službenik se upoznavao sa opisom poslova radnog mjesta kantonalnog sanitarnog inspektora, propisima kojima su uređena prava i obaveze državnih službenika u organima državne službe i propisima iz oblasti sanitarne inspekcije. Prisustvovao je inspeksijskim pregledima, koje su vršili kantonalni veterinarski inspektori, prilikom kojih se upoznavao sa načinom rada na terenu, odnosu prema strankama i sačinjavanju zapisnika o izvršenom inspeksijskom pregledu.

U periodu od mjeseca maja do kraja izvještajnog perioda, kantonalni sanitarni inspektor, u skladu sa mjesečnim planovima rada, izvršio je **146** inspeksijskih pregleda, od čega **90** redovnih inspeksijskih kontrola, **13** kontrola po zaprimljenim predstavkama i **43** kontrole izvršenja rješenja. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspeksijskih kontrola, koje su vršene u objektima za proizvodnju i skladištenje hrane, ustanovama za školski i predškolski odgoj, javnim bazenima-kupalištima, te u ugostiteljskim objektima u kojima se spravlja hrana, doneseno je **48** rješenja i izdato **6** prekršajna naloga, sa ukupnim iznosom izrečene novčane kazne od **9.500,00 KM**.

Najveći broj pregleda izvršen je u oblasti evidencija i nadzora nad proizvodnjom i prometom životnih namirnica i predmeta opće upotrebe, kao i nadzor nad ugostiteljskim objektima, u kojima se uslužuje hrana i piće. Struktura pregleda, prema vrsti pregleda je slijedeća:

- preduzimanje i sprovođenje mjera i akcija za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti na javnim kupalištima (8 pregleda),
- preduzimanje i sprovođenje mjera i akcija za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (preventivna sistemska deratizacija) (16 pregleda),
- nadzor nad proizvodnjom i prometom životnih namirnica i predmeta opće upotrebe (45 pregleda),
- nadzor nad ugostiteljskim objektima koji uslužuju hranu i piće (44 pregleda),
- nadzor nad sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima u školama, vrtićima, domovima, javnim ustanovama iz oblasti zdravstva i drugim javnim mjestima i objektima (14 pregleda),
- nadzor vode, objekata i uređaja za snabdijevanje vodom za piće (4 pregleda),
- nadzor objekata i uređaja koji ispuštanjem štetnih materija u zrak, vodu, tlo, ili na drugi način mogu štetno da utiču na zdravlje ljudi i životnu sredinu (1 pregled),
- nadzor u drugim slučajevima kada je to određeno posebnim zakonom i drugim propisima donesenim na osnovu zakona (7 pregleda),
- preduzimanje i sprovođenje mjera i akcija za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti po prijavi zdravstvenih organizacija (5 pregleda),
- nadzor u objektima i sredstvima javnog prijevoza (2 pregleda).

Tabelarni prikaz rezultata rada 14.03. – 31.12.2011. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	146		novih pregleda	103
			kontrola izvršenja rješenja	43
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	48	rješenja o zabrani	2
			rješenja o otklanjanju nedostataka	46
			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	-		
	izdato prekršajnih naloga	6	iznos izrečenih novčanih kazni: 9.500,00 KM	

b) Razlozi koji su negativno uticali na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

U ovoj oblasti primjetni nedostaci se ogledaju u nedonošenju Zakona o sanitarnoj inspekciji, a u smislu da se „podijele” nadležnosti između svih nivoa sanitarne inspekcije (općinska, kantonalna i federalna), te u nemogućnosti izricanja prekršaja po ovom Zakonu, jer su u istom novčane kazne izražene u dinarima, te kada se uradi denominacija dinara, kazne su jako niske.

Ova oblast je veoma značajna, generalno, za zdravlje stanovništva. Veliki broj zakona koji se primjenjuju u radu ovog inspektorata su veoma stari i nisu u skladu sa ustavnim uređenjem i strukturom vlasti.

Zakon o sanitarnoj inspekciji („Službene novine SR BiH”, broj: 23/77, 16/82, 13/83 i 15/90) nije u skladu sa ustavnim uređenjem i strukturom vlasti. Prema važećem Zakonu poslove sanitarne inspekcije vrše općinski i republički sanitarni inspektori.

Stanje u oblasti dobrim dijelom se može poboljšati donošenjem novog Zakona o sanitarnoj inspekciji, kao i novih pravilnika na osnovu Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, koji bi bolje definirali ovu oblast. Velik pomak u radu, kako ove tako i ostalih inspekcija, se očekuje uvođenjem softvera e-inspektor koji bi trebao da omogućiti brži i jednostavniji pristup bazi podataka, kao i u izvršavanju redovnih zadataka inspekcije.

12. KANTONALNA FARMACEUTSKA INSPEKCIJA

Navedena inspekcija od dana 30.09.2008.godine nema niti jednog inspektora.

IV INFORMATIVNO-ANALITIČKA DJELATNOST

U okviru informativno-analitičke djelatnosti vršeno je redovno dostavljanje mjesečnih i kvartalnih izvještaja o radu nadležnim federalnim inspekcijama u sastavu Federalne uprave za inspekcijske poslove, kao i redovno dostavljanje kvartalnih izvještaja Premijeru Kantona i sekretaru Vlade Kantona, elektronskom poštom. Takođe su više puta ostvareni kontakti sa medijima, u vezi rezultata rada pojedinih inspekcija, kao i u vezi sa aktuelnim situacijama iz oblasti inspekcije rada, tržišne i turističko-ugostiteljske inspekcije. U okviru analitičke djelatnosti, na sjednicama Stručnog kolegija Uprave, redovno je vršeno analiziranje kvartalnih izvještaja o radu Uprave, odnosno pojedinih vrsta inspekcija u njenom sastavu. Na temelju analize izvještaja, vršeno je praćenje ostvarivanja planiranih aktivnosti predviđenih godišnjim Programom rada Uprave i mjesečnim planovima rada, te usmjeravanje rada pojedinih inspekcija u skladu sa uočenim nezakonitostima.

V NORMATIVNO-PРАВNA DJELATNOST

S obzirom na specifičan djelokrug rada (vršenje inspekcijskog nadzora nad primjenom propisa kojima su uređene određene oblasti), ova Uprave nije nadležna za pripremu i izradu određenih zakona i drugih propisa, iako povremeno dostavlja inicijative nadležnim organima za izmjenu i donošenje određenih propisa, nad kojima inspekcijski nadzor vrše pojedine inspekcije u sastavu Uprave.

U periodu od januara, do maja 2011. godine, poduzimane su aktivnosti na provođenju procedure na donošenju Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona, koji je nakon provedene javne rasprave, usvojila Skupština Kantona 04.05.2011. godine. Zakon o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Sl.novine ZDK” broj: 06/11), stupio je pravnu snagu 21.05.2011. godine, čijom primjenom je određenim inspekcijama omogućeno efikasnije vođenje postupka inspekcijskog nadzora i kažnjavanje fizičkih lica za nepostupanje po rješenju inspektora.

VI PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE RADA UPRAVE U NAREDNOM PERIODU

Za unapređenje rada Uprave u narednom periodu je potrebno poduzeti sljedeće aktivnosti:

1. nužno je obezbjediti još 10 službenih vozila, iz razloga što je postojeći broj službenih vozila nedovoljan za nesmetano obavljanje redovnih poslova inspekcije (trenutno imamo 23 službenih vozila, koja koriste 57 inspektora), potrebno je 10 službenih vozila otpisati, zbog velikog broja pređenih kilometara u službenim vozilima, kao i fizičkog oštećenja istih,
2. obezbjediti jedno terensko vozilo za potrebe određenih inspekcija (vodna, šumarska, inspekcija za ceste i sl.),
3. obezbjediti 6 kancelarija u sjedištu Uprave, za smještaj inspektora, iz razloga što planiramo ukinuti dvije izmještene kancelarije, radi postizanja bolje koordinacije i rukovođenja,
4. provesti aktivnosti na povećanju broja izvršilaca u kantonalnoj veterinarskoj inspekciji, u kojoj je trenutno je sistematizovano i popunjeno 8 radnih mjesta. Imajući u vidu povećan broj uvožno-izvoznih objekata na području Kantona, kao i predstojeće aktivnosti na implementaciji zakonodavstva Evropske unije, postojeći broj izvršilaca je nedovoljan. Naime, u toku su aktivnosti Ureda za veterinarstvo i Agencije za sigurnost hrane BiH, na donošenju većeg broja propisa u skladu sa zakonodavstvom EU, za čiju provedbu će biti nadležna kantonalna veterinarska inspekcija, koja sa postojećim brojem izvršilaca neće moći izvršavati sve poslove koji joj budu stavljeni u nadležnost, što se može negativno odraziti na stanje u oblasti veterinarstva, a posebno na promet namirnica životinjskog porijekla u uvožno-izvoznim objektima,

5. omogućiti kadrovsku popunjenost Uprave u skladu sa prioritetima koje je utvrdila Uprava (kantonalni zdravstveni, sanitarni, farmaceutski, veterinarski inspektor i inspektor za cestovni promet),
6. za 2012.godinu Programom rada planirano je popunjavanje slijedećih inspekcija: (kantonalne zdravstvene, sanitarne, farmaceutske, veterinarske i inspekcije za cestovni promet). U narednom periodu, bit će planirano zapošljavanje izvršilaca na radnim mjestima gdje postoji samo jedan izvršilac ili ni jedan, a to su:(elektroenergetska, termoeenergetska, inspekcija za ceste, rudarsko-geološka, građevinska, urbanistička, lovna, zaštita prirode),
7. obezbjediti adekvatna skladišta za skladištenje oduzete robe, iz razloga što smo dužni privremeno oduzetu robu čuvati sve do okončanja sudskog postupka, a zbog nedostatka adekvatnih uslova za skladištenje robe, ista je veoma često podložna propadanju,-(oduzeta vozila, sekundarne sirovine...), i obezbjediti objekat za prihvata i smještaj privremeno oduzetih životinja,
8. putem učešća na seminarima, obezbjediti stručnu edukaciju inspektora iz tehničkih vrsta inspekcija: elektroenergetske, termoeenergetske, rudarsko-geološke i inspekcije za cestovni promet, s ciljem praćenja novih tehničkih dostignuća u oblastima u kojima vrše nadzor

Dostavljeno:

1 x Ured premijera
1 x sekretar Vlade
1 x a/a

DIREKTOR

Silajdžić Mirsada, dipl.ecc.